

OTOKAR
Sürdürülebilirlik
Raporu 2014

Otokar

İÇİNDEKİLER

Rapor Hakkında	2
Genel Müdür Mesajı	4
Otokar Hakkında	8
Sürdürülebilir Gelişim Odaklı, Sorumlu Yönetim	12
İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim	18
Katma Değer Odaklı İnovasyon.....	20
Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek	22
İnsan Odaklı İşyeri	28
Çevre Dostu Üretim	34
İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar.....	40
Topluma Değer Vermek	44
Performans Verileri ve GRI İndeksi	48
Künye.....	56

RAPOR HAKKINDA

1963 yılında, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu modern toplu taşıma ve şehirlerarası otobüslerini üretmeyi hedefleyerek yola çıktık. Geçen yıllar içinde Türkiye'nin ulaşım ihtiyaçlarına getirdiğimiz "ilklerle" çözüm ürettik. Kalbimizdeki başarı azmi her geçen gün arttı. "Ülkem Varsa, Ben de Varım" diyerek Türkiye'nin savunma sanayi ihtiyaçlarını da yerli sermaye, yerli mühendisler ve yerli teknolojiyle karşılayarak yolumuza devam ettik. Markamızı 60'tan fazla ülkeye taşıırken, ardı ardına yatırımlarımızı hayata geçirirken "Biz yaparız" dedik ve başardık. Başarılarımızın kaynağında sevgiyle bağlı olduğumuz toplumumuz başta olmak üzere tüm paydaşlarımız için sorumlu, ilkel bir yönetim anlayışıyla sürdürülebilir değer üretmek arzusu yatmaktadır.

Sürdürülebilir değer üretme hedefiyle kat ettiğimiz mesafeyi, sosyal, çevresel, ekonomik ve etik boyutlarıyla paydaşlarımızın bilgisine sunduğumuz Otokar Sürdürülebilirlik Raporu uygulamasının ikincisini yayınlıyoruz. Bir önceki raporlama döneminden farklı olarak Otokar 2014 Sürdürülebilirlik Raporu; kapsam ve bağlayıcılık unsurlarının belirlenmesi, içerik yapısının oluşturulması, performans verilerinin hesaplanması ve açıklamaların şekillendirilmesinde GRI G4 Raporlama Rehberi temel (core) uygulama düzeyine uygun olarak hazırlanmıştır.

Rapor içeriğinin hazırlanmasında GRI G4 Raporlama Rehberi doğrultusunda önerilen ilkeler göz önünde bulundurularak

gerçekleştirilen önceliklendirme çalışması baz alınmıştır. Öncelikli konularda açıklama yapılırken de öncelikle GRI G4 Standardı performans göstergeleri kullanılmış, kimi konularda sektör genelinde kabul gören veri türlerinden de faydalanılmıştır.

Rapor genelinde Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. faaliyet ve performans verilerine yer verilmektedir. Otokar şirket faaliyetlerine yönelik bilgiler, raporun ana veri kaynağını oluşturuyorken bazı öncelikli konularda ise bayi ve tedarikçiler gibi dış paydaşların yürüttüğü faaliyetlere yönelik bilgilere de yer verilmiştir.

Bu raporda açıklanan tüm bilgiler 01.01.2014 ve 31.12.2014 arasında geçen bir yıllık faaliyet dönemini kapsamaktadır. Perfor-

mansın yıllar içindeki gelişimini göstererek okuyuculara dönemsel kıyaslama olanağı sunmak adına ana rakamsal performans göstergelerinde geçmiş raporlama yıllarına ait verilerden de faydalanılmıştır. Gelecek dönemlerde gerçekleştireceğimiz raporlama çalışmalarında da aynı yıllık plan ve standart uygulamasının takip edilmesini hedeflemekteyiz.

Otokar 2014 Sürdürülebilirlik Raporu'na ve şirkete yönelik detaylı bilgiye www.otokar.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz. Sürdürülebilirlik Raporumuz hakkındaki öneri ve görüşlerinizi ise kyl@otokar.com.tr elektronik posta adresinden veya web sitemiz üzerinden bize iletebilirsiniz.

GENEL MÜDÜR MESAJI

Değerli paydaşlarımız,

Otokar'ın sürdürülebilirlik serüvenine kayıt düşerek, bu doğrultuda benimsediğimiz politika ve stratejileri, yürüttüğümüz faaliyetlerimiz ve elde ettiğimiz sonuçları siz paydaşlarımızın değerlendirmesine sunduğumuz sürdürülebilirlik raporu çalışmasının bu yıl ikincisini sizlerle paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Otokar'ın sürdürülebilirlik yönetimi çalışmalarındaki ana amacı, bir yandan istikrarlı büyümesine devam ederken diğer yandan gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmaktır. Bu doğrultuda hedeflerimize ulaşmakta takip ettiğimiz stratejiyi ise;

- İnsana ve topluma yakın, çevreyle dost, evrensel insan haklarına ve iş etiği ilkelerine sıkı sıkıya bağlı,
- Operasyonel mükemmelliğe ve müşteri beklentilerini eksiksiz karşılayan yüksek teknolojiye dayalı katma değerli ürünler geliştirmeye odaklı iş modelimizle
- Yerli sermaye yapısını korumak ve şirket karlılığını artırmak olarak tanımlayabiliriz.

Türkiye'de kurumsal sürdürülebilirlik uygulamalarının öncüsü, Koç Topluluğu'nun bir üyesi olarak, takip ettiğimiz sürdürülebilirlik stratejisinin diğer ana ilkeleri ise, Topluluk sürdürülebilirlik hedeflerinin gerçekleştirilmesinde payımıza düşen sorumluluğu yerine getirmek ve küresel sürdürülebilirlik ajandasında bulunan alanlarda gerçekleştirilen çabalara destek vermektir. Bu bağlamda Koç Holding'in 2006 yılında tüm Topluluk şirketleri adına imzaladığı BM Küresel İlkeler Sözleşmesi prensiplerini faaliyetlerimiz genelinde benimsemeye ve aktif destek vermeye devam ediyoruz.

Sürdürülebilirlik programımızın ana paydalarından biri olan çevreyle dost ürün ve üretim süreçleri geliştirme çalışmaları bakımından birçok ilke imza attık. Geçtiğimiz yıl öngörüldüğü üzere düşen üretim adetleri, ünite başına enerji ve su tüketimi, sera gazı emisyonu miktarı gibi alanlarda performansa olumsuz etki etmiştir. Ancak gerçekleştirdiğimiz verimlilik ve optimizasyon çalışmalarıyla bu etkiyi üretim adedi düşüş oranından daha düşük seviyelerde tutmayı başardık. Dönem içinde gerçekleştirdiğimiz verimlilik çalışmalarıyla toplam 2.110 GJ enerji tasarrufu, 188 Ton CO₂e sera gazı emisyonu tasarrufu gerçekleştirirken atık su

geri kazanımı ve kapalı devre sistemler aracılığıyla 145.000 m³ suyun üretime döndürülmesini sağladık.

Çevresel duyarlılığımızın önemli bir bileşenini de iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarımız oluşturmaktadır. Bu bağlamda otomotiv sektörünün saygın bir üyesi olarak üretim süreçlerinden doğan sera gazı emisyonlarının azaltılması çalışmalarımızın bir bölümünü oluştururken, ürettiğimiz araçların tüketiminden kaynaklanan etkilerin düşürülmesi de diğer önemli bölümünü oluşturmaktadır. Bu konu gerçekleştirdiğimiz Ar-Ge çalışmalarımızın da en önemli odaklarından birini oluşturmaktadır. Bu bağlamda Otokar'ın Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü Doruk Hibra, Türkiye'nin ilk orta boy doğal gazlı otobüsü Doruk DG ve Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsü Doruk Electra tasarım ve üretimini gerçekleştirdikten sonra alternatif yakıtlı araçlar üretimine yönelik çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Sürdürülebilirlik çalışmalarımızın diğer bir ana alanını oluşturan insana yakın işyeri olma niteliğimizi raporlama döneminde geliştirerek devam ettirdik. Bu bağlamda temel önceliklerimizden biri olan iş emniyeti konusunda geçmişten gelen performans artış trendimizi raporlama döneminde de sürdürdük. Önümüzdeki dönemlerde 0 iş kazası hedefi yönünde performansımızı daha da geliştirmek adına çalışanlarımıza 11.534 kişi x saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verdik. Mesleki ve kişisel gelişim

programları kapsamında 2014 yılında 51.208 kişi x saat çalışan eğitimi düzenledik.

Sevgiyle bağlı olduğumuz toplumumuzun sürdürülebilir kalkınmasına olan desteğimiz de faaliyetlerimizin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Bu bağlamda Koç Topluluğu Ülkem İçin Engel Tanımiyorum Programı'na sağladığımız aktif destek yanında çeşitli alanlarda gerçekleştirdiğimiz toplumsal gelişim çalışmalarımızla da Türkiye'nin gelişimine katkı sağlıyoruz.

Daha iyi bir gelecek kurmak için hayallerimiz, fikirlerimiz, hedeflerimiz ve bunları gerçekleştirmek için çalışma arzumuz var. Her türlü güçlkle başa çıkmaya, yeniliğin peşinden koşmaya ve değer yaratmaya kararlıyız. Bugüne kadar biz yaptık, bugün yapmaya devam ediyoruz, gelecekte de biz yapacağız.

Bugüne kadar destekleriyle başarılarımızı mümkün kılan başta çalışanlarımız, yatırımcı ve hissedarlarımız, tedarikçi ve iş ortaklarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza şahsım ve Otokar Yönetim Kurulu adına teşekkürlerimizi sunarım.

Serdar Görgüç
Genel Müdür

1963-2014 SATIRBAŞLARI...

1960'lar

1963

Şirket, "Otobüs Karoseri A.Ş." unvanı ile Bahçelievler'de kuruldu.

1964

Magirus lisansı altında Türkiye'nin ilk şehirlerarası otobüslerinin üretimi yapıldı.

1967

İlk küçük otobüslerin üretimi ve ihracatı gerçekleştirildi.

1968

Döneminde efsane olmuş Havalı Apollo otobüsleri üretildi.

1980'ler

1980

Türkiye'nin para taşıma amaçlı ilk zırhlı aracı tasarlandı ve üretildi.

1984

Şirket'in unvanı "Otokar Otobüs Karoseri Sanayii A.Ş." olarak değiştirildi.

1987

Land Rover Defender lisansı ile taktik tekerlekli araç üretimine başlandı ve ilk büyük sipariş alındı.¹

1970'ler

1970

Toplu taşımacılığa uygun minibüsler tasarlandı ve üretildi.

1976

Koç Topluluğu'na katıldı.

1990'lar

1990

Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı araç üretimi ve Türkiye'nin ilk taktik zırhlı araç ihracatı gerçekleştirildi.

1995

Otokar hisseleri halka arz edildi.

1997

Sakarya'daki 86 bin m²'lik fabrikaya taşındı.

¹ Savunma sanayi ürünlerinin satış ve pazarlama şartları hakkında detaylı bilgiye sayfa 27'de yer alan "Ürün ve Hizmet Sorumluluğu" bölümünden ulaşabilirsiniz.

2000'ler

2002

İstanbul Fruehauf A.Ş. ile birleşildi; Sultan ismi ile küçük otobüs tasarım ve üretimine başlandı, ilk yılda pazar ikinciliği elde edildi.

2003

Türkiye'nin ilk ADR'li tanker üretimi yapıldı.

2004

Otokar'ın Ar-Ge çalışmaları Ar-Ge Merkezi altında toplandı.

2005

Otokar markalı semi-treyler tasarımı ve üretimi gerçekleştirildi.

2007

"Doruk" orta boy otobüs tasarlandı ve üretim planına alındı, Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü üretildi.

2008

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin güncel ihtiyaçlarına uygun, milli imkânlarla modern tank

üretimi projesinde ana yüklenici olarak seçildik.

2009

Mayına dayanıklı zırhlı aracı "Kaya"yı ve 12 metrelik belediye otobüsü "Kent"i ürün ailemize ekledik.

"Doruk"la, Türkiye'de "Design Turkey Tasarım Ödülü"ne ve Avrupa'da "Busworld Kortrijk Grand Award"a layık görüldük.

2014

5. kez Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası olduk.

Müşteri memnuniyeti alanında ISO 10002 sertifikası alındı.

15 bininci "Sultan" banttan indirildi.

Tekerlekli zırhlı araç "Ural 4x4" ülkemizde envantere girdi.

Otokar Ar-Ge Merkezi, otomotivde "En Başarılı Ar-Ge Merkezi" seçildi.

Otokar Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezi akredite oldu.

2010'lar

2010

- Unvan Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olarak değiştirildi.
- Çok tekerlekli zırhlı araç platformlarından ilki olan "Arma 6x6"yı ürün ailemize eklendi ve ilk yıl iki ihracat siparişi alındı.
- Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası olduk.

2011

- "Kent" belediye otobüsü, Avrupa'da "European Coach Week" kapsamında Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.
- "Arma 8x8" zırhlı muharebe aracı ürün ailesine eklendi.
- Milli tank "Altay"ın gerçek boyutlu modeli ilk kez kamuoyuna sergilendi.
- Fransa'da bağlı ortaklık olan Otokar Avrupa kuruldu.

2012

Otokar Tank Test Merkezi açıldı.

Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsü tanıtıldı.

Milli tank "Altay"ın ilk prototipleri tanıtıldı.

İstanbul'da kullanılmak üzere İETT'den 900 adetlik otobüs siparişi alındı.

2013

Hafif kamyon üretimine başlandı.

Türkiye'nin ilk özgün paletli zırhlı aracı "Tulpar" ve zırhlı personel taşıyıcısı Ural ürün ailesine eklendi.

200'den fazla satış ve servis noktasıyla 5 kıtada, 60'tan fazla ülkeye ürün sunan %100 yerli sermayeli bir dünya markası.

VİZYONUMUZ

Kendi teknolojimizi geliştirerek ürünlerimizde yerli ve milli kimlik özelliğimizi korur; topyekûn mükemmellik felsefesi ile müşterilerimizin, çalışanlarımızın ve ortaklarımızın memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedefleriz.

MİSYONUMUZ

Ana görevimiz, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayii mamullerini, müşteri beklentileri doğrultusunda, dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır.

OTOKAR HAKKINDA

Sakarya Arifiye Fabrikası

552.000 m²

Kapasite

4.600 Otobüs + Minibüs

2.600 Arazi Aracı

1.600 Kamyon + Kamyonet

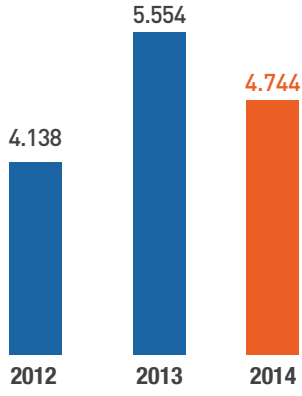
1.400 Treyler + Semi Treyler

900 Taktik Zırhlı Araç

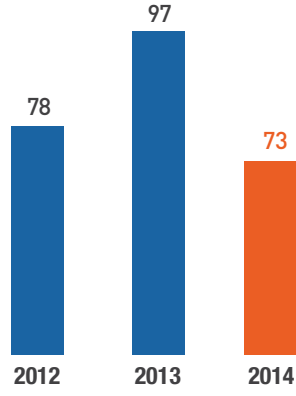
%91 Otokar Tasarımı araç satışlarının cirodaki payı

9,20 Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu

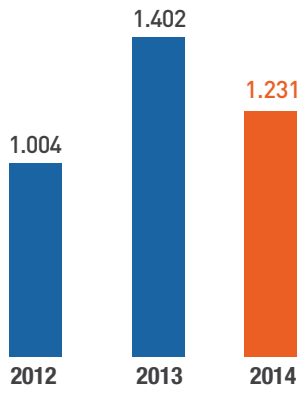
Satış Adetleri (Adet)

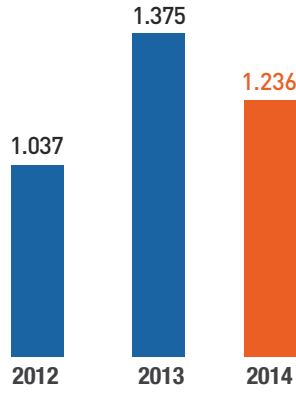
Net Dönem Kârı (Milyon TL)

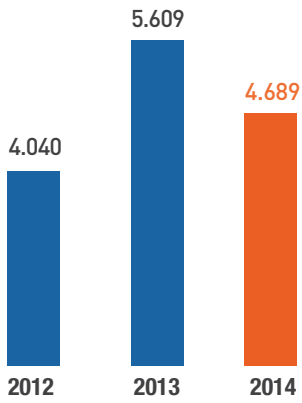
Satış Gelirleri (Milyon TL)

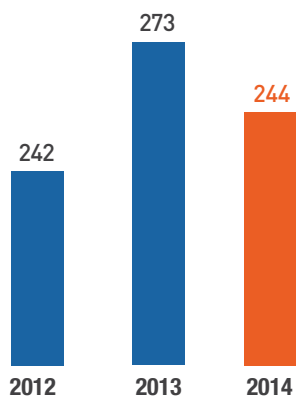
Toplam Varlıklar (Milyon TL)

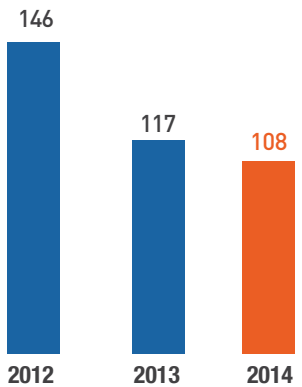
Üretim Adetleri (Adet)

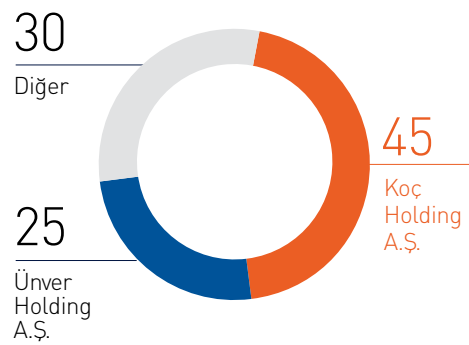
Özkaynaklar (Milyon TL)

İhracat Gelirleri (Milyon ABD Doları)

Ortaklık Yapısı (%)

2014 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ

Toplam
Enerji Tasarrufu:
2.110 GJ

Üretilen Araç Başına
Sera Gazı Emisyonu:
1,65 Ton
CO₂e/Ünite

Atık Geri Kazanımı
Oranı:
%99

Çevresel Göstergeler

Toplam
Sera Gazı Emisyonu
Tasarrufu:
188 Ton

Geri Kazanılan
Toplam Su:
145.000
m³

İşgücünde Kadın
Çalışan Oranı:*

%5,7

Toplam
Eğitim Saati:
51.208
kişi x saat

Yaralanma
Oranı:
1,37

Sosyal Göstergeler

Toplam İşgücü*
2.258

Mavi Yakalı
Çalışanlarda
Sendikalılık Oranı:
%**100**

Toplam İSG Eğitimi:
11.534 kişi
x saat

Alınan Patent
Sayısı:
68

Yerel Tedarik
Oranı:
55,4

Ar-Ge Bütçesinin
Ciroya Oranı:
%**3,53**

Ekonomik Göstergeler

Ar-Ge Harcaması
43,5
Milyon TL

Ar-Ge Personeli
482

Tedarikçi
Sayısı:
1.213

*Müteahhit çalışanları dahildir

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM

Otokar, yasalara tam uyum, şeffaflık, hesap verebilirlik, adillik ve dürüstlük ilkeleri yanında üyesi olduğu Koç Topluluğu'nun kurum değerleri olan Liderlik, İyimserlik, Dayanışma ve Değer Yaratma kavramlarını yönetim anlayışına ruhunu veren ilkeler olarak kabul etmektedir. Bu bağlamda sürdürülebilir gelişim odaklı faaliyetlerinin hayata etkin bir biçimde geçirilmesine olanak sağlayacak sorumlu bir yönetim modelini ortaya koymak Otokar'ın kurumsal vatandaşlık anlayışının da önemli bir bileşenidir.

KURUMSAL YÖNETİM ve YÖNETİM KURULU YAPISI

Sürdürülebilirlik odaklı, sorumlu yönetim anlayışı doğrultusunda Otokar'ın odaklandığı en önemli alanlardan birini kurumsal yönetim alanındaki gelişmeler oluşturmaktadır. SPK tarafından belirlenen Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne tam uyumun ana hedef olarak belirlendiği çalışmalarıyla Otokar, benimsediği kurumsal yönetim ilkelerini sürekli geliştirerek yönetim anlayışını geliştirmeye devam etmektedir. Bugüne kadar elde ettiği kazanımlarla Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim İndeksi'nde listelenmeye hak kazanan Otokar'ın 2013 yılında 8,64 olarak tespit edilen Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne Uyum Derecelendirmesi Notu, 2014 yılında bağımsız kuruluş tarafından gerçekleştirilen denetim sonucunda 9,20 olarak ilan edilmiştir.

Otokar Yönetim Kurulu gerek iş hayatındaki tecrübeleri gerekse saygınlıklarıyla paydaşlarının takdirini toplayan niteliklere haiz kişiler arasından Otokar Genel Kurulu tarafından seçilir. Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdür görevleri farklı kişiler tarafından icra edilmektedir. 3'ü SPK'nın belirlediği bağımsızlık kriterlerini karşılayan, Genel Müdür dışında hiçbir SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yapılan tanımlamaya göre icrada görevli olmayan toplam 9 üyeden oluşan Otokar Yönetim Kurulu, şirketin en üst düzey yönetim organı olarak tüm faaliyet alanlarında ana stratejik yönelimlerin belirlenmesi ve hayata geçirilme düzeyinin kontrolünden doğrudan sorumludur. Sürdürülebilirlik yönetimi

kapsamında değerlendirilen sosyal, çevresel ve ekonomik konular da bu kapsamda değerlendirilmekte, Otokar Yönetim Kurulu'nun çalışma ajandasında yer bulmaktadır. Şirket yönetimi tarafından tespit edilen sürdürülebilirlik risk ve fırsatları periyodik aralıklarla Yönetim Kurulu'nun değerlendirmesine sunulur. İlgili alanlarda Yönetim Kurulu tarafından belirlenen stratejik yönelimler şirket üst yönetimi tarafından gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde hayat bulur. Elde edilen sonuçlar ve değerlendirmeler Yönetim Kurulu'na iletilerek gelecek projeksiyonlarına yönelik değerlendirmelerinde kullanılır.

Yönetim Kurulu'nun faaliyet verimliliğinin artırılması adına 2014 yılında Yürütme Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, Risk Yönetimi Komitesi ve Denetim Komitesi adı altında 4 Yönetim Kurulu Alt Komitesi oluşturulmuştur. Yürütme Komitesi haricinde diğer komitelerin başkanlığını bağımsız üyeler yürütürken, Denetim Komitesi'nin tüm üyeleri bağımsız üye niteliğindedir.

Yönetim Kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirilmesi Otokar Ücretlendirme Politikası ve SPK tebliğleri uyarınca Aday Gösterme ve Ücretlendirme Komitesi görevlerini yürüten Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yapılan öneri doğrultusunda Genel Kurul tarafından onaylanır. Yönetim Kurulu üyelerine sabit bir ücret ödenirken üst düzey yöneticilere sabit ücretin yanında şirket ve bireysel performansa dayalı ücret de ödenir. Yönetim Kurulu ve üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar internet sitesi üzerinden faaliyet raporları ve mali tablolar aracılığıyla yayınlanmaktadır.

Otokar Yönetim Kurulu ve Alt Komitelerinin yapısı, görevleri ve kompozisyonu hakkında detaylı bilgiye Otokar 2014 Faaliyet Raporu'nda yer alan Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyanı'ndan ulaşabilirsiniz.

RISK YÖNETİMİ

Otokar risk yönetim sisteminin amacı kurum stratejileri doğrultusunda belirlenen hedeflere ulaşılmasını, şirketin sürdürülebilir gelişimini, operasyonel ve finansal bütünlüğünü, itibar ve toplumsal meşruiyetini engelleyecek potansiyel durumlardan şirketin etkilenmesini önlemek, önlenemeyen durumlarda etki düzeyini en aza indirmektir. Bu doğrultuda risklerin öngörülmesini, izlenmesini, proaktif yaklaşımlarla aksiyon planlarının önceden oluşturularak yönetim ve bertarafını temel alan bir Risk Yönetim Politikası oluşturulmuştur. Risk yönetim süreçlerinin şirket genelinde uygulanmasına yönelik tüm aksiyonlar Otokar Risk Yönetim Komitesi tarafından yürütülmektedir.

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

Üstün etik ilkelerine bağlılık, yasal mevzuata tam uyum ve benim-senen bu ilkelerin değer zincirinde yaygınlaştırılması hedefleyen Otogar'ın benimsediği sorumlu yönetim anlayışının ana unsurlarıdır. Sunulan ürün ve hizmetlerinin ana müşteri grubunu merkezi ve yerel kamu otoritelerinin oluşturuyor olması, kamuoyuna karşı bir sorumluluğu da beraberinde getirerek yolsuzlukla mücadele konusuna özel bir gayret gösterilmesini gerektirmektedir.

Otogar'ın iş etiği ve yolsuzlukla mücadele alanında benimsediği ilke ve politikaları, üyesi olduğu Koç Topluluğu Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri düzenlemektedir. Coğrafyadan bağımsız olarak Otogar'ın yürüttüğü tüm faaliyetler kapsamında Otogar çalışanları için bu ilkeler bağlayıcı olup tedarikçi, bayi ve iş ortaklarının da bu ilkelerle uyumlu hareket etmesi gözetilmektedir. Bu bağlamda yapılan satın alma sözleşmelerinde etik çalışma ilkeleri ve bunun bir uzantısı olan BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesine atıfta bulunularak insan ve çalışan hakları, çevre duyarlılığı ve yolsuzlukla mücadele gibi konularda tedarikçi, bayi ve iş ortağı süreçlerinde iş etiği, çalışma normları ve yolsuzlukla mücadele alanlarında doğabilecek risklerin en aza indirilmesi sağlanmaktadır.

İş etiği ilkelerinin hayata geçirilmesinde bu ilkelerin şirket yönetici ve çalışanlarının bilgisine sunularak benimsenmesini sağlamak önemli bir paya sahiptir. Bu kapsamda iş etiği ilkeleri dokümanı internet sitesi üzerinden çalışanların, tedarikçi, bayi ve iş ortaklarının bilgisine sunulmaktadır. 2012-2014 yılları arasında gerçekleştirilen bilgilendirme çalışmaları kapsamında 5 üst düzey yönetici, 122 müdür ve birim yöneticisine yolsuzlukla mücadele başta olmak üzere etik ilkelerin yönetimi konusunda eğitim verilmiştir. Şirket genelinde etik davranış kurallarının işlerliğinin ve kurallara aykırı davranışlar ortaya çıktığında gerekli araştırma, prosedür ve işlemlerin gerçekleştirilmesi amacıyla bir Etik Kurulu oluştu-

rulmuştur. Gizlilik ilkesi çerçevesinde tüm paydaşlarımız etik kurallara bir aykırı davranış şüphesi duydukları noktada belirlenen iletişim kanallarını gizlilik ilkesi çerçevesinde kullanarak Etik Kurulu'na başvuruda bulunabilirler. Çalışanların ise bu gibi hallerde belirlenen prosedürler çerçevesinde bildirimde bulunmaları temel bir sorumluluktur. Etik Kurul bildirilen ya da denetim süreçlerinde tespit edilen vakaları inceler, karara bağlayarak gerekli durumlarda hukuki prosedürleri başlatır ya da disiplin işlemi uygular. Diğer taraftan Yönetim Kurulu şirket etik ilkelerinin yayınlanmasından ya da bu amaçla oluşturulan organ, sistem ve prosedürlerin işlerliğinin takibinden Yönetim Kurulu sorumludur.

İş etiği ilkeleri dahilinde yolsuzlukla mücadeleye yönelik belirlenen maddeler uyarınca Otogar çalışanlarının yerel kültürün izin verdiği minimum ölçülerdeki sembolik hediyeler dışında mali anlamda belirgin bir değere ulaşan aynı hediyeler, nakit para ya da nakit para yerine geçebilecek hediyeler alması ya da vermesi yasaklanmıştır. Yine etik ilkeler gereği Otogar hiçbir politik görüş ya da ideolojiyi desteklememekte, politik kuruluşlara, partilere ya da adaylara doğrudan ya da dolaylı olarak destek vermemektedir. Şirket olanakları siyasi faaliyetler ya da propoganda amaçlı olarak kullanılmamaktadır. Diğer taraftan Otogar, şirketin menfaatine özel bir lobicilik faaliyeti yürütmemekte, bu gibi faaliyetlerde bulunan kişi ya da kuruluşlara destek vermemektedir. Otogar kamu kuruluşlarıyla sektör genelinin temsil edildiği mesleki ya da sivil toplum kuruluşları aracılığıyla iletişim kurabilmekte, talep edildiği takdirde görüş ve bilgilerini iletmemektedir. Kamu kuruluşlarının müşteri konumunda olduğu durumlarda ilgili yasaların belirlediği ölçülerde serbest rekabet koşullarına riayet ederek ticari ilişkiler kurabilmektedir.

Genel bir ilke olarak hiçbir Otogar çalışanı, şirket etik ilkelerine uygun hareket etmesinden dolayı şirketin doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalabileceği zararlardan sorumlu tutulamaz, hakkında bir yaptırım uygulanamaz.

İÇ DENETİM

Sorumlu ve etkin bir yönetim anlayışının oluşturulmasında şirket faaliyetlerinin mevzuata, kurumsal politika ve ilkelere, belirlenen strateji ve hedeflere uyumunu kontrol etmek önemli bir yer tutmaktadır. Bu amaçla risk ve süreç bazlı iç denetim çalışmaları yürütmek amacıyla bir iç denetim birimi oluşturulmuştur. İç denetim biriminin her yıl tüm iş birimlerine yönelik gerçekleştirdiği denetimler, mali ve operasyonel süreçleri kapsadığı gibi yasal uyum ve yolsuzluk risklerine yönelik de gerçekleştirilmektedir.

İç denetim süreçlerinde elde edilen tüm bulgular, iyileştirme önerileriyle birlikte ilgili yöneticilere bildirilir. İş etiği ve yolsuzlukla mücadele alanında tespit edilen ihlaller veya şüpheli haller derhal şirket üst yönetimine ve Denetim Komitesi aracılığıyla Yönetim Kurulu'na raporlanır. Ayrıca bu gibi haller Koç Holding Denetim Grubu aracılığıyla Koç Holding üst yönetimine de raporlanmaktadır.

2014 yılında gerçekleştirilen denetimler sonucunda iş etiği ilkelerinin çıkar çatışması hallerini belirleyen maddesine muhalif olabilecek 1 durum tespit edilmiştir. Yapılan değerlendirmelerin ardından gerekli prosedürler uygulanmıştır. Şirket ya da paydaşlarının herhangi bir zarara uğraması söz konusu değildir. Yıl içinde gerçekleştirilen yolsuzluk denetimlerinde bir olumsuz duruma rastlanmamış, bu konuda çalışanlar hakkında yaptırım uygulanmasını ya da bir iş ortağının satış ya da hizmet sözleşmesinin feshini gerektirecek bir vaka oluşmamıştır.

Otokar'ın iç denetim süreçlerinin yanında Koç Holding Denetim Grubu tarafından her yıl şirket genelinde mali, operasyonel, yasal uyum, insan hakları, çevre, iş etiği ve yolsuzluk konularını da kapsayan denetimler gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan her yıl bağımsız denetim kuruluşları tarafından mali denetim de gerçekleştirilmektedir. Tüm bu denetimler dışında Otokar faaliyetleri çeşitli aralıklarla kamu kuruluşları tarafından gerçekleştirilen denetim çalışmalarına da tabi tutulmaktadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Otokar, sürdürülebilirlik yönetimini iş modelinin ve stratejilerinin ayrılmaz parçası kabul eden bir anlayışla faaliyetlerini sürdürmektedir. Sürdürülebilirlik yönetimi çalışmalarındaki ana amacını, istikrarlı büyüme devam ettirilirken gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak olarak belirleyen Otokar, bu hedefe ulaşmak için takip ettiği sürdürülebilirlik stratejisini,

- İnsana ve topluma yakın, çevreyle dost, evrensel insan haklarına ve iş etiği ilkelerine sıkı sıkıya bağlı,
- Operasyonel mükemmelliğe ve müşteri beklentilerini eksiksiz karşılayan yüksek teknolojiye dayalı katma değerli ürünler geliştirmeye odaklı iş modeliyle,
- Yerli sermaye yapısını korumak ve karlılığını artırmak olarak tanımlamaktadır.

Otokar'ın faaliyetlerinde takip edeceği stratejik yönelimlerin belirlenmesi ve bu doğrultuda gerçekleştirilen çalışmaların hedeflenen performans ölçütlerine uygunluğu Yönetim Kurulu'nun sorumlulukları arasındadır. Bu doğrultuda sürdürülebilirlik yönetimi çerçevesine dahil olan sosyal, çevresel ve ekonomik konularda da temel stratejik eğilimlerin tespiti ve gerçekleştirmelerin takibi Otokar Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilir.

Sürdürülebilirlik yönetimi çerçevesinin belirlenmesi ve bu alanlarda performans artırıcı çalışmaların uygulama ve takibi, performans değerlendirilmesi ve raporlaması süreçlerinin eşgüdüm içinde gerçekleştirilmesi amacıyla şirket genelini temsil eden yöneticilerin katılımıyla bir Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Her yıl Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının da katılımıyla gerçekleştirilen çalıştaylarda şirketin sürdürülebilirlik

Otokar Sürdürülebilirlik Öncelikleri					
	Tedarik Süreçleri	Tasarım ve Üretim süreçleri	Dağıtım Süreçleri	Satış ve Pazarlama Süreçleri	Satış Sonrası Süreçler
Çevre Konuları					
İklim Değişikliği, Enerji ve Sera Gazları	*	*	*	*	
• Enerji Verimliliği, • Alternatif Enerji, • Lojistik ve Ambalaj Optimizasyonu					
Üretimin Çevresel Etkileri		*			
• Su ve Atık Su Yönetimi • Atık Yönetimi • Biyoçeşitlilik					
Çevresel Etkisi Azaltılmış Araçlar		*		*	*
• Araçlarda Düşük Yakıt Tüketimi ve Emisyon • Alternatif Yakıtlı ve Elektrikli Araçlar					
Sosyal Konular					
Ürün ve Hizmet Sorumluluğu		*			*
İnsan Hakları	*	*	*	*	*
İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele	*	*	*	*	*
İş Sağlığı ve Güvenliği	*	*			
Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü					*
Çalışan Hakları	*	*	*	*	*
Risk Yönetimi	*	*	*	*	*
Yetenek Yönetimi		*			
Paydaş Katılımı		*			
Ekonomik Konular					
İnovasyon		*			
Yerel Ekonomiye Destek					*
Müşteri Memnuniyeti		*		*	*
Rekabetçi Strateji Planlama		*		*	

önceliklerini belirler. Risk, fırsat ve paydaş beklentisi odaklı bir metodolojiyle faaliyet süreçleri bazında yapılan değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan öncelikler, üst yönetim tarafından tekrar değerlendirilerek son şeklini alarak uygulama safhalarında kullanılmak üzere ilgili yöneticilerle paylaşılır.

PAYDAŞ KATILIMI

Otokar paydaşlarıyla yapıcı ve şeffaf ve adil bir iletişim anlayışına dayalı ilişkiler kurmaktadır. Kurumsal strateji ve politikaların geliştirilmesinde önemli bir girdi sağlayan bu ilişkilerin niteliği Otokar'ın elde ettiği başarılarında da önemli rol oynamaktadır. Zira faaliyet coğrafyasında bulunan paydaşların beklenti, görüş ve ihtiyaçlarına doğru yanıt vermek iş planlarını başarıya taşıyan en önemli etmenlerdendir.

Otokar'ın iletişim halinde olduğu ana paydaş kitlesini müşterileri, çalışanları, tedarikçileri ve hissedarları oluşturmaktadır. Bunların yanında kamu ve düzenleyici kurumlar, STK'lar, medya ve toplum da stratejik ilişkinin yapılandırıldığı paydaş gruplarıdır. Paydaşlarla iletişimde kullanılan mekanizmalar ve uygulama sıklıkları paydaş türüne ve beklentiye göre şekillenmekle birlikte, ortak proje ve işbirlikleri geliştirilecek paydaşlar belirlenirken bu paydaşların Otokar ile özdeş etik ilkeleri, şeffaf, karşılıklı fayda odaklı ve yapıcı bir çalışma kültürü benimsemiş olmalarına dikkat edilir.

Otokar'ın hisselerinin Borsa İstanbul'da halka arz edilmiş durumda olması çekirdek paydaşlarımız arasında yer alan hissedar ve yatırımcılarla geliştirilen iletişime farklı bir boyut katmaktadır. Hissedarlarla yönelik iletişim çalışmaları Yatırımcı İlişkileri Birimi tarafından gerçekleştirilmektedir. Yatırımcı ve hissedarların temel beklentisi olan şeffaf, düzenli ve güncel şirket bilgileri, yıllık olağan genel kurul, faaliyet raporu, sürdürülebilirlik raporu, yıllık ve çeyrek dönem bazlı finansal performans raporları, periyodik analizler ve bilgilendirme dokümanları internet sitesinin yanı sıra basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler aracılığıyla hissedarlara iletilir. Gizlilik niteliği taşımamak kaydıyla iletilen bilgi ve görüşme taleplerine en kısa sürede yanıt verilir. Tüm şirket birimleri faaliyetleri üzerinde etkisi bulunan paydaş gruplarıyla iletişim halindeyken şirketin tüm dış iletişim strateji ve uygulamalarının yürütülmesinden Kurumsal İletişim Birimi sorumludur. Hedef paydaş grubu odaklı iletişim planları aracılığıyla geliştirilen uygulamaların yanı sıra toplumsal gelişim projelerinin hayata geçirilmesi de Kurumsal İletişim Birimi tarafından gerçekleştirilmektedir.

Çalışanların erişimine açık olan intranette önemli duyurular, yönetim değişiklikleri ve basın açıklamaları yayınlanır. Çalışanlarla iletişimin artırılması amacıyla kamuoyu tarafından da takip edilen "Bizden Haberler" isimli aylık bir kurum içi dergi de yayınlanmaktadır. Otokar Hattı ve Otokar Haber e-bültenleri aracılığıyla sadece çalışanlar değil müşteriler, yetkili satıcı ve servisler de şirket haberlerine erişebilmektedir. Otokar'da Bu Ay e-bülteni ise özel olarak çalışanları hedef alan bir iç bilgilendirme yayınıdır. Diğer taraftan düzenli yayın ve görüşmelerin

yanı sıra genel ve bölgesel buluşmalar aracılığıyla yetkili satıcı ve servislerin gelecek öngörülerini geliştirmek, bilgi ve becerilerini artırmaya yönelik eğitim çalışmaları yürütülmektedir.

Otokar kurum kültürü gereği paydaşlarının beklenti ve görüşleriyle şirketin karar alma süreçlerinde temsil edilmesinin önünü açacak uygulamaları desteklemektedir. Müşteri memnuniyeti, çalışma hayatı değerlendirme araştırması gibi geri bildirim araçlarının yanında üretim tesislerinde örgütlenen İSG Komiteleri gibi çalışanların temsil edildiği yönetim organları, öz değerlendirme toplantıları ve açık kapı toplantıları gibi çalışanların beklenti ve görüşlerini yöneticileriyle paylaşabildikleri, merak ettikleri konularda sorular yöneltebildikleri uygulamalarla da paydaşların yönetime katılımı sağlanmaktadır. Otokar ayrıca üye olduğu STK'lar gibi dış paydaşlarının da yönetsel organlarında yer alarak çalışmalarına destek vermektedir.

Üye Olunan Kuruluşlar	
Kuruluş Adı	İletişim
Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası	Üye
Avrupa Savunma, Havacılık ve Güvenlik Teşkilatı	Üye
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu	Üye
Gedik Eğitim Vakfı	Üye
İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri	Üye
İstanbul Sanayi Odası	Üye
İstanbul Ticaret Odası	Üye
Kalite Derneği	Üye
Metal Eşya Sanayicileri Sendikası	Üye
Otomotiv Distribütörleri Derneği	Üye
Otomotiv Sanayicileri Derneği	Üye
Otomotiv Teknoloji Platformu	Üye
Otomotiv Teknolojileri Araştırma Geliştirme A.Ş.	Üye
Savunma Sanayi İmalatçıları Derneği	Üye
Teknoloji Geliştirme Vakfı	Üye
Ticari Araç İhracatçıları Derneği	Üye
Treyler Sanayicileri Derneği	Üye
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	Üye
Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği	Üye
Uludağ İhracatçıları Birliği	Üye
Yeni Yatırımcı İlişkileri Derneği	Mevzuat Çalışma Grubu Üyesi

İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM

Otokar'ın sürdürülebilirlik yönetimi çalışmalarındaki ana amacı, bir yandan istikrarlı büyümesine devam ederken diğer yandan gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmaktır.

Türkiye'nin önde gelen otomotiv ve savunma sanayi üreticisi olan Otokar, 1963 yılında yerli teknoloji ve sermayeyle Türkiye'yi modern toplu taşıma, konforlu şehirlerarası yolcu taşımacılığı, güvenilir yük taşımacılığı çözümlerine ve milli özel sektör üretimine dayalı savunma sanayi ürünlerine kavuşturma amacıyla kurulmuştur. Türkiye'nin en büyük sanayi ve hizmet topluluğu olan Koç Topluluğu bünyesinde faaliyet gösteren Otokar, bugün Sakarya Arifiye'de 552.000 m² sahada kurulu fabrikasında, 482'si Ar-Ge personeli olmak üzere 2.100'e yakın çalışanıyla faaliyet göstermektedir.

Otokar kurulduğu günden bugüne her geçen yıl üretim kapasitesinden entelektüel sermayesine tüm varlıklarını geliştirerek sürdürülebilir büyümesini devam ettirmiştir. Küresel ekonomik çalkantıların arttığı dönemleri yaşadığımız son 10 yılda dahi ortalama %16'lık bir büyüme yakalayan Otokar, finansal istikrarı, ticari başarısı ve karlılık performansı ile paydaşları için değer hedefini gerçekleştirmiştir.

Gelinen noktada 200 farklı yetkili satış ve servis noktası ile dünyada 60'tan fazla ülkede araçları kullanılan Otokar, %100 yerli sermayeli bir küresel marka konumuna ulaşmıştır. Bu başarının elde edilmesinde, Otokar'ın rekabet avantajını oluşturan unsurlarını akılcı ve vizyoner bir strateji aracılığıyla doğru hedef-

lere odaklama kapasitesi önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin niş pazarlarda faaliyet gösteriyor olmak Otokar'ın büyümesine önemli bir katkı sağlamaktadır. Diğer taraftan yabancı ortaklı bir şirket olmaması savunma sanayine dayalı katma değerli milli projelerde rekabet avantajını güçlendirmektedir. Otokar'ın yüksek Ar-Ge kabiliyeti, fikri mülkiyet hakları kendisine ait ürünlerle faaliyet göstermesi, mühendislik kabiliyeti; müşteri memnuniyeti yaratacak, Pazar beklentileriyle örtüşen ürünleri hızla tasarlayabilme avantajı oluşturmaktadır. Tüm bu olanaklarla Otokar, bir yandan şirket büyümesini gerçekleştirirken diğer yandan da Türkiye'ye birçok ilki yaşatmıştır. Türkiye'nin ilk şehirlerarası otobüsünü üretmenin ardından savunma sanayinde Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı aracını üretmiştir. Son yıllarda Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü ve elektrikli otobüsünü üretmenin yanında üreterek karada yürüyen en komplike aracı, Türkiye'nin milli ana muharebe tankı Altay Projesi'nde ana yüklenici olarak yer alıyor olmak Otokar'ın Ar-Ge, tasarım ve üretim teknolojisi kapasitesiyle ulaştığı noktayı işaret etmektedir.

Daralan pazara rağmen Otokar, sahip olduğu bu avantajlarla 2014 yılında 5. kez Türkiye 25 yolcu ve üzeri otobüs pazarında liderliğini korudu. Lojistik sektöründe treyler satışlarını %100 artırırken savunma sanayinde uzun yıllardır olduğu gibi Türkiye'nin lider kara sistemleri tedarikçisi olmayı başardı.

KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON

Otokar kurulduğu 1963 yılından günümüze, inovasyon kabiliyetini sürekli geliştirerek kendi teknolojilerini üreten bir şirket konumuna ulaşmıştır. En komplike araç gruplarının tasarım ve üretimini kendi fikri mülkiyetindeki bilgi paketiyle gerçekleştirmesi Otokar'ı sadece Türkiye çapında değil dünya çapında da önemli bir Ar-Ge merkezi konumuna taşımaktadır. Hayata geçirdiğimiz ilkler bu bilgi birikimi ve tecrübenin modern teknoloji ve altyapıyla buluşturulmasının eseridir.

Otokar inovasyon kabiliyetini en önemli stratejik yetkinliği olarak değerlendirmekte, her geçen yıl Ar-Ge yatırımlarını artırmaktadır. Bu bağlamda Otokar, 2014 yılında 43,5 milyon TL Ar-Ge harcaması gerçekleştirmiştir. Bu rakam Otokar'ın yıl içinde elde ettiği cironun %3,53 tekabül etmektedir. Otokar'ın 482 Ar-Ge çalışanının hayata geçirdiği yeni teknolojiler raporlama döneminde 68 yeni patentle sonuçlanmıştır.

Şirket genelinde gerçekleştirilen Ar-ge faaliyetlerinin tek bir çatı altında toplayarak daha verimli biçimde yürütülmesini

sağlamak amacıyla 2004 yılında kurulan Otokar Ar-Ge Merkezi on yıl zarfında teknolojik altyapısı, test olanakları, mühendislik yetkinliği ve fikri mülkiyet yönetim yetkinliğiyle sadece Türkiye'de değil Avrupa'da da önemli bir noktaya ulaşmıştır. Bu gelişmeler neticesinde Otokar Ar-Ge Merkezi 2014 yılında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nca Otomotiv Sektörünün En Başarılı Ar-Ge Merkezi Ödülü'ne layık görülmüştür. Ayrıca tanker üretiminde tüm kesitlerde (dairese, eliptik ve bavul/maxi kesit) TSE'den tasarım onayı alan ilk Türk firması olmuştur.

Ar-Ge Merkezi yetkinliklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar her geçen yıl artarak sürdürülmekte buna paralel olarak Ar-Ge başarılarımız artmaktadır. Bu kapsamda Otokar Elektromanyetik Uyumluluk (EMC/EMI) Test Merkezi, raporlama döneminde Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiştir. TS EN ISO/IEC 17025:2012 standartlarına, gerekli yönetmelik ve tebliğlere uygunluğun belgelendiği bu akreditasyon sonucunda merkez, yurt içi ve yurt dışından farklı sek-

törlerin Ar-Ge çalışmaları için bağımsız bir akreditasyon merkezi olarak hizmet vermeye başlamıştır.

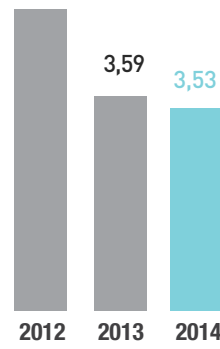
Otokar Ar-Ge Merkezi, Avrupa'nın sayılı, Türkiye'nin ilk ve tek Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası'nı, Türkiye'nin en yüksek kapasiteli hidrolik yol simülatörünü, dünyanın en modernleri arasında yer alan ve Türkiye'nin en büyük Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezini, mayın test ekipmanları ve balistik laboratuvarını bünyesinde barındırmaktadır. Bu kapasitesiyle birçok farklı sektörde faaliyet gösteren firmaların test ihtiyaçlarını karşılayabilecek üstün olanaklar sunmaktadır. Bu sayede Otokar Ar-Ge Merkezi, sadece Otokar faaliyetlerine yönelik çalışmalar yürüten bir birim değil; Ar-Ge hizmetleri sunan bir kurum kimliğine dönüşmüştür.

Otokar, 2014 yılında da ürün geliştirme çalışmalarına aralıksız devam etmiştir. Kullanıcı beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilen ürün geliştirme çalışmaları sonucunda 2014'te otobüs ürün ailesine 83 yolcu kapasiteli, 10 metrelik toplu taşıma otobüsü Doruk LE katılmıştır. Servis taşımacılığının gözde modeli Tempo yenilenmiştir. Semi-treylerde aynı araçta farklı yük taşımaya imkân veren Iceliner Premium Çift Kat; intermodal taşımacılık için Mega Euroslider Huckepack; konteyner taşıyıcı araçlarda 45" high-cube ve hafif semi-treyler tasarımları ürün ailesine eklenmiştir. Ayrıca, üretimi gerçekleştirilen Huckepack semi-treyleri, EN 12642 CODE XL standartlarında sunulan Yük Emniyeti Sertifikası ile kullanıcılarına daha emniyetli bir taşımacılık sunmaktadır.

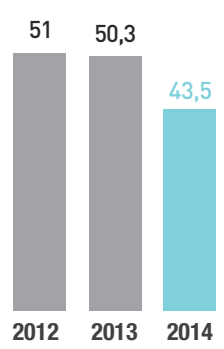
Ar-Ge faaliyetlerinin odaklandığı bir diğer alan da gelecekte ortaya çıkacak taşımacılık ihtiyaçlarına yönelik çalışmalar geliştirmektir. Otomotiv teknolojisinde bugün ilk örneklerini gördüğümüz Akıllı Trafik Sistemlerinin gelecekte çok daha yaygın kullanılarak bir standart haline gelmesi beklenmektedir. Bu kapsamda Otokar, 2014 yılında Akıllı Trafik hizmetlerinin yaratılması için ihtiyaç duyulacak uygulama ve donanımların geliştirilmesini amaçlayan, 8 ayrı ülkeden 20'den fazla paydaşın katıldığı ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen CoMoSeF projesinde aktif görev üstlenmiştir. Projenin 2014 yılında yapılan ara değerlendirme toplantısının ev sahipliğini de Otokar üstlenmiştir.

Otokar Ar-Ge Yetkinlikleri

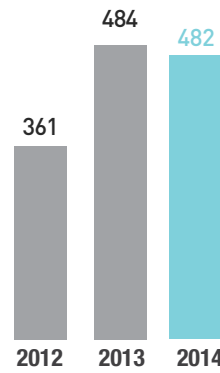
**Ar-Ge Harcamalarının
Ciroya Oranı (%)**

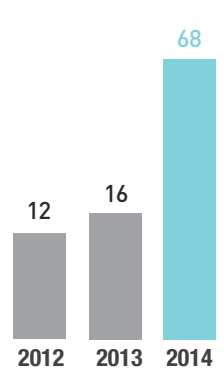
Ar-Ge Harcaması (Milyon TL)

Ar-Ge Çalışan Sayısı

Alınan Patent Adedi

Akıllı Araçlar, Güvenli Yarınlar

Gelecek nesiller için daha güvenli ve kaliteli bir yaşam sunmak Otokar'ın sürdürülebilirlik algısının merkezinde yer alan ilkelerdendir. Gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetlerinin önemli bir bölümünü de bu ilke doğrultusunda gelecek nesillerin ulaşım ihtiyaçlarını daha nitelikli bir altyapı ve araçlarla gerçekleştirmek hedefiyle yapılan çalışmalar oluşturmaktadır. Bu bağlamda Otokar'la birlikte 20'den fazla kuruluşun işbirliğiyle 2014 yılında hayata geçirilen CoMoSeF Projesi gelecek ulaşım teknolojilerinin belirlenmesi adına önemli bir çalışmadır.

Avrupa Birliği Eureka Fonu ve TÜBİTAK tarafından da desteklenen proje ile araçlar arası iletişim standartlarının belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda projenin 2014 çalışmalarıyla araçların diğer araçlar ve yol kenarı üniteleriyle haberleşmesini sağlayarak elde edilen verilerden sürüş kalitesini ve güvenliğini artıracak çözümlerin üretilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Proje sonucunda ortaya çıkacak teknolojilerle, tüm trafik sistemini kapsayacak bir mimari oluşturarak akıllı ulaşım cihazlarının, yol yapısının, trafik otoritelerinin, trafikte hizmet alan ve trafiğe hizmet sağlayan son kullanıcı ve kurumların ortak bir ağ üzerinden haberleşmesi hedeflenmektedir.

DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK

Otomotiv sektörü yapısı gereği büyük bir değer zinciriyle faaliyet gösteren bir çalışma sahasıdır. Binlerce bileşenin üstün bir teknoloji ve kaliteyle bir araya getirilmesi ve dünyanın çeşitli noktalarına dağıtımı ve satış sonrası destek hizmetlerinin ana karakterini oluşturduğu bir operasyon neticesinde çok büyük bir değer zinciri oluşmaktadır. Ana üreticilerin etrafında gelişen bu değer zincirinin hem nitelik, hem de nicelik bakımından geliştirilmesi şirketlerin geleceği açısından hayati bir konudur.

Otokar, gelecek büyüme hedeflerini etrafında oluşturduğu değer zincirinin gelişimiyle birlikte düşünmektedir. Tedarik, lojistik, bayi ve servis kanallarında iş yapış biçiminden, üretim ve hizmet kalitesine, iş güvenliğinden insan haklarına, çevre yönetiminden çalışma normlarına tüm sosyal, çevresel ve ekonomik alanlarda gelişim değer zincirinin genelinde risklerin fırsata dönüştürülmesini ve büyümeyi destekleyecek unsurlardır. Bu bakış çerçevesinde Otokar, değer zincirinde faaliyet gösteren tüm paydaşlarının gelişimlerini destekleyici çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar risk ve fırsat odaklarıyla belirlenmekte ve periyodik olarak performans denetimine tabi tutulmaktadır.

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar'ın tedarik zinciri, ağırlıklı olarak malzeme tedarikçisine dayanmakla birlikte lojistik ve ürüne yönelik bazı özel hizmet tedarikçisi de mevcuttur. 2.000'in üzerinde firmanın bulunduğu bir tedarik havuzuyla satın alma süreçlerini yürüten Otokar, 2014 yılında toplam 1.213 tedarikçiden direkt ve endirekt malzeme ve hizmet alımı gerçekleştirmiştir. Direkt tedarikçi portföyünde yer alan firmalardan 480'i yerli, 270'i yurtdışından olmak üzere toplam 750'si onaylı aktif tedarikçi statüsündedir. Otokar tedarikçilerinin %2'sinin ana gelir kaynağını Otokar için gerçekleştirdikleri üretim oluşturduğu düşünülmektedir. Tüm bu firmalarla 2014 yılında 300 binden fazla satın alma siparişi gerçekleştirilmiş olup bu alımın toplam hacmi 634 milyon TL'nin üzerindedir.

Diğer taraftan 2014 yılında satın alma gerçekleştirilen 1.213 tedarikçinin 952'si yerel nitelikli firmalardır. Bu firmalardan yapılan satın almanın hacmi 335 milyon TL dolaylarındadır. Bu kapsamda toplam direkt ve endirekt malzeme ve hizmet alımı

ların tedarikçi firma sayısı bakımından %78,5'i, satın alma tutarın bakımından ise %54'ü yerel tedarikçiler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Tedarik zincirinin geliştirilmesinde en önemli etmen tedarikçilerin seçim sürecidir. Otocar bu bağlamda mali, ticari ve operasyonel kriterlerin, kalite normlarının yanında risk ve fırsat odaklı bir bakışla belirlenmiş sosyal, çevresel, ekonomik performans alanlarının gözetildiği rasyonel kriterleri baz alan bir yöntemle tedarikçi tercihlerini ortaya koymaktadır.

Otocar Tedarikçi Politikası

Otocar Tedarikçi Politikası, Koç Holding ve Otocar'ın genel politika ve stratejilerine uyumlu, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi ve Koç Holding Satınalma Yönetim Sistemi çizgisinde, mevcut ve potansiyel iş ortakları ile karşılıklı güven ve işbirliğine dayalı, uzun vadeli iş ilişkileri kurmak, yürütmek ve geliştirmektir.

Yakın çevresinde faaliyet gösteren tedarikçiler öncelikli olmak üzere, Otocar faaliyet gösterdiği pazarlarda rekabetçi niteliğini

Otocar Tedarikçi Seçim Kriterleri

Otocar,

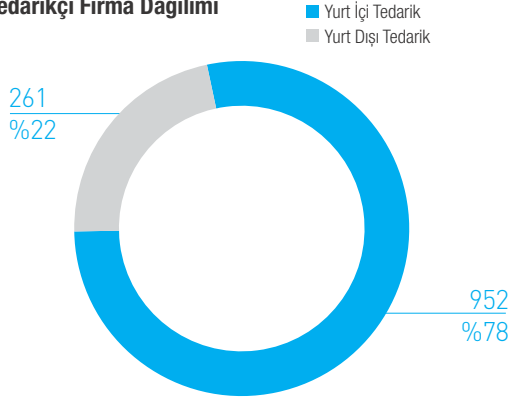
- Koç Holding ve Otocar'ın genel politika ve stratejilerine, uyumlu,
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne (Global Compact) uyan,
- Çocuk işçi çalıştırmayan,
- Ayrımcılık yapmayan,
- Zorla işçi çalıştırmayan,
- Bilgi gizliliğine uyan,
- Toplu sözleşme ve sendikalaşmaya engel olmayan,
- İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyan,
- Yasaların ve sektörün getirdiği çalışan standartlarına uyan,
- Yasal çalışma ve çalıştırma saatlerine uyan,
- Firma çalışanlarıyla beraber etik kurallara uyan,
- Şirket disiplin uygulamaları olarak psikolojik veya fiziksel baskı, istismar vb. yollara başvurmayan,
- Rekabet avantajı sağlayan,
- Teknoloji gelişimine, insan kaynaklarına yatırım yapan,
- Kaliteli ürünü, zamanında ve rekabetçi şartlarda sağlayabilen,
- Kendi konusunda uzmanlaşmak için araştırmaya ve geliştirmeye önem veren,
- Çevre ve iş güvenliği konularında ulusal ve uluslararası standartlara uygun üretim yapan tedarikçileri tercih etmektedir.

Otocar tedarikçileri, yaptıkları sözleşmelerde BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne, çevreyle ilgili yasal düzenlemelere ve Otocar'ın ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi gereklerine uymayı taahhüt ederler.

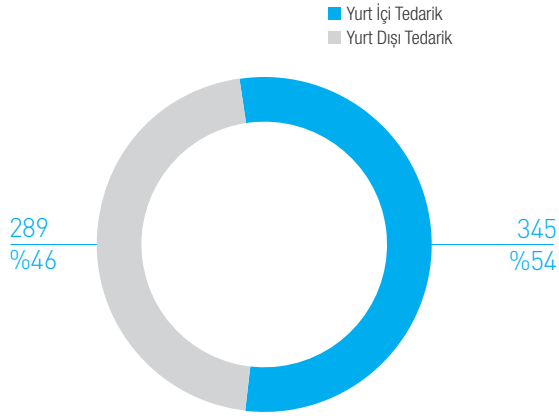
korumak adına tüm ulusal ve küresel tedarik alternatiflerini değerlendirmektedir.

Otocar tedarikçileriyle etkin, uyumlu, şeffaf bilgi paylaşımına dayalı bir iletişim yapısı oluşturmuştur. Tedarikçilerle ilişkiler kapsamında alınan bütün kararların ve yürütülen çalışmaların Şirket'in diğer politikaları ve ilgili düzenlemeleriyle uyumunu sağlamak, Genel Müdür düzeyinde takip edilen bir yükümlülüktür.

Tedarikçi Firma Dağılımı

Satın Alma Bütçesi Dağılımı (Milyon TL)

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

Otokar'ın sahip olduğu teknik altyapı ve iletişim kanalları tedarikçi ilişkisinin kesintisiz akışını sağlamaktadır. Bu kanalların en önemlisi vSRM Portalıdır. Web tabanlı bir portal olan vSRM kanalıyla tüm tedarik süreçleri takip edilebilirken tedarikçilere tedarik politikaları ve Otokar ile ilişkilerini etkileyecek konularda güncel bilgiler paylaşılmaktadır. Tedarik operasyonunda etkinliğin güvence altına alınması adına VMI (Vendor Managed Inventory), BTO (Build to Order), KANBAN ve JIT(Just in Time) uygulamaları da takip edilmektedir.

Otokar, küresel rekabette avantaj sağlamaya yönelik yenilikçilik çalışmalarına tedarikçilerini de dahil etmektedir. Bu bağlamda tedarikçilerle yeni ürün ve ortak ürün geliştirme çalışmaları yürütülmektedir. Bu projeler kapsamında Otokar ve tedarikçi firmaların mühendislik birimleri ortak faaliyetler gerçekleştirmektedir. İleri düzeyde bir işbirliği ve eşgüdüm gerektiren bu çalışmaların başarıyla sonuçlandırılması adına her yıl tedarikçilerle yüzlerle ifade edilebilecek sayıda işbirliği toplantıları gerçekleştirilmektedir.

Servis Yönetim Projesi

Otokar'ın 2013 yılında bayi ve servislerin iş süreçlerinin yönetim kalitesini artırmak amacıyla başlattığı Servis Yönetim Projesi ile, bayi ve servis hizmetlerinin iyileştirilmesi, ticari ilişkilerin geliştirilmesi, araç kayıtlarından elde edilen geri bildirimlerin Ar-Ge ve ürün geliştirme süreçlerini beslenmesi sağlanmaktadır.

2015 yılında sonuçlandırılması hedeflenen proje kapsamında kurulan sistemle, satılan aracın otomatik kaydı sağlanacak; sonrasında ise servise müracaatla birlikte İş Emri Kartı üzerinden işlem kayıtları alınacaktır. Böylelikle, araçta meydana gelen arızalar, yapılan işçilik, hizmetler ve uygulanan yedek parçaların bilgileri kayıt altına alınmış; Ar-Ge ve üretim süreçleri için kıymetli bir geri bildirim elde edilmiş olacaktır.

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

Tedarik operasyonlarında nitel ve nicel manada etkinliğin artırılmasında periyodik performans kontrolü ve denetimin önemli bir payı bulunmaktadır. Bu bağlamda Otokar tedarikçilerine yönelik olarak kalite, lojistik, teslimat ve maliyet parametrelerinin dışında çevre, iş güvenliği, çalışma normları, insan hakları ve benzer ilkesel parametreleri de barındıran bir metodolojiyle denetim faaliyetleri yürütmektedir. Bu bağlamda Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesi denetim süreçlerinde taranan konular arasında yer almaktadır. Denetim etkinliğinin sağlanması adına risk bazlı bir yöntemle örneklem belirlenerek yıllık denetim planları oluşturulmaktadır. Buna göre ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 9001 gibi sistem standartlarına sahip ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi gibi uluslararası inisiyatifleri benimsemiş firmalar sahip oldukları sistemlere yönelik denetim alanlarında daha düşük risk grubunda bulundukları için denetim önceliklendirmesinde alt sıralarda bulunmakta, bu niteliklere haiz olmayan firmaların denetimine öncelik verilmektedir.

Otokar Tedarikçi Değerlendirme Metodolojisi

Puan	Kategori	Aksiyon	İyileştirme Çalışmaları
<40	D	Tedarikçi işbirliği sonlandırılır.	
40-65	C	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	B ve C kategorisindeki tedarikçilerin bir üst kategoriye çıkmasını sağlamak için ortak faaliyetler yürütülür (sevkiyat ve sipariş düzenleme, paketleme iyileştirmeleri, kalite iyileştirmeleri, vb.)
65-85	B	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	
>85	A	Öncelikli olarak tercih edilen tedarikçilerdir.	

Denetimler sonucunda aranan performans ya da risk kriterlerini belirli bir ölçüye kadar karşılayan tedarikçilere performanslarını artırmaya yönelik gelişim planları sunulmakta, kapasite geliştirici eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. Denetim sonucunda performans bakımından minimum çalışma kriterlerine ulaşamayan tedarikçilerle ise iş birliği sonlandırılmaktadır.

2014 yılında gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında 25 tedarikçi firma nezdinde denetim çalışması yürütülmüştür. Denetim sürecinde çevre, insan hakları, çocuk içi çalışma, zorla veya zorunlu çalışma, örgütlenme hakkı gibi ilkeler başta olmak üzere birçok konu denetim kapsamında bulunan şirketlerin risk potansiyeline göre değişen ölçeklerde değerlendirilmiştir. Denetim sonuçlarında taranan konulara yönelik belirgin bir risk unsuruna rastlanmamıştır. Dolayısıyla dönem içinde minimum gereksinimleri karşılamadığı için işbirliğinin sonlandırıldığı bir tedarikçi firma bulunmamaktadır.

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

Ürünlerin müşterilerle buluştuğu, kullanım sürecinde ürün değerinin korunduğu, tüketici sorunlarının çözüldüğü bayi ve servis operasyonları, müşteri memnuniyetini faaliyetlerinin merkezi konumunda tutan Otakar'ın değer zinciri genelinde kritik bir öneme sahiptir.

Yaygın bir bayi ve servis ağına sahip ürün ve hizmete erişilebilirliği kolaylaştıran, hizmet kalitesini artıran bir unsur olarak görülmektedir. Bu bağlamda Otakar, Türkiye genelinde 94 ayrı noktada dünya genelinde de 200'ü aşkın lokasyonda ürünlerini müşterileriyle buluşturmakta, satış sonrası destek hizmetleri sunmaktadır.

Değer zincirinin sürdürülebilir bir yapıda gelişimini sürdürmesinde bayi ve servis ağına yaygınlığı kadar çalışma normları, iş süreç-

lerinin gelişkinliği ve hizmet kalitesi de önemli bir yer tutmaktadır. Bu anlamda Otakar bayi ve servislerinin kendiyile özdeş çalışma normlarını benimsemeleri, iş süreçleri ve hizmet kalitelerini artırmaları için birçok gelişim faaliyeti yürütmektedir.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar müşterileri, tüm faaliyetlerinin merkezinde bulunmaktadır. Bunun için de müşteri memnuniyetinin geliştirilmesi için sürekli iyileştirme çalışmaları yürütülmektedir. Son 5 yıldır pazarının lideri konumunda olması Otakar'ın müşteri memnuniyeti odaklı çalışmalarının sonucudur.

Müşteri memnuniyet düzeyi Otakar'a Hoşgeldiniz Anketi, Müşteri Tatmin Anketi, Bayi, Servis, Ürün Memnuniyet Anketleri ve Marka Algısı Anketi gibi çeşitli araştırmalarla takip edilmektedir. Bu kapsamda 2014 yılında gerçekleştirilen araştırmalarda Otakar müşterilerinin %70'i Otakar ürün ve hizmetlerinden çok memnun olduğunu belirtmiştir. Bu düzeyin daha da yükseltilmesi için birçok uygulama ve proje hayata geçirilmektedir.

Raporlama döneminde müşteri memnuniyeti yönetimi organizasyonunun ve sistemlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda dönem içinde gerçekleştirilen bir diğer yenilik de CRM Birimi'nin kurulmasıdır. Böylelikle müşteri bilgilerinin, istek, beklenti ve şikayetlerinin yönetimi daha sistematik bir şekilde yürütülmeye başlanmıştır. Ardından Otakar Müşteri Hizmet Hattı 7/24 kesintisiz hizmet esasıyla çalışacak şekilde CRM birimine bağlı olarak yeniden organize edilmiş ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Standardı kapsamında çalışmaya başlamıştır. Müşteri geri bildirimleriyle 2014 yılında

yapılan analiz sonucunda Müşteri Hizmet Hattı'ndan memnuniyet düzeyinin %80'in üzerinde olduğu görülmektedir.

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

Sunduğu ürün ve hizmetlerle Türkiye'yi birçok ilke tanıstıran Otokar'ı paydaşlarıyla buluşturan en temel unsur sunduğu ürün ve hizmetleridir. Bu bağlamda ürün ve hizmetlerin en üstün kalite normlarıyla, müşteri odaklı yaklaşımlarla, beklenti ve talepleri karşılar biçimde gerçekleştirilmesinin yanında ürünlerin emniyet koşullarını sürekli geliştirmek, müşterilerin ürünler hakkında şeffaf bilgilendirilmesini sağlamak ürün ve hizmetlerden doğan sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerinin yönetimini de gerçekleştirmek ürün sorumluluğu çerçevesinde ele alınmaktadır.

Otokar'ın ana hedefi ürettiği katma değerli ürün ve hizmetlerle toplumun ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılamaktır. Kurulduğu günden bugüne bu hedef doğrultusunda Türk toplumunu birçok yeni otomotiv teknolojisi ve ürünle buluşturan Otokar, üretim süreçlerinde üstün kalite normlarını benimser QDMS sistemi aracılığıyla tüm kalite standart ve normlarını entegre biçimde yönetir.

Otokar'ın benimsediği kalite politikası beş temel ilkeye dayanmaktadır:

- Müşteri işbirliği ile müşterinin ihtiyaç ve beklentilerini tanımlamak, çözüm önermek, yerine getirmek,
- Müşteri memnuniyetinin sürekliliğini satış sonrası faaliyetlerle desteklemek,
- Ürün kalitesini sürekli iyileştirmeye yönelik yeni teknolojileri ve kalite tekniklerini izlemek, uygulamak,
- Toplam kalite felsefesini firma geneline yaymak ve alt yapısını oluşturmak, eğitim faaliyetlerinde bulunmak,
- Hata adedini ve maliyetini en aza indirecek çalışmaları organize etmek, sürekliliğini sağlamaktır.

Üretim süreçlerinde kalite düzeyinin yükseltilmesi adına ISO 9001 Kalite Yönetimi Standardı, AQAP Endüstriyel Kalite Güvence Sistemi gibi uluslararası kabul gören yöntemler kullanılmasının yanında etkin ve hızlı problem çözme amacıyla Problem Takip ve Önceliklendirme Sistemi, 6 Sigma, A3 ile Problem Çözme teknikleri kullanılmaktadır. Üretim süreçlerinde kalitenin artırılmasının yanında ürün kalitesi de gerçekleştirilen çalışmalar içinde yer almaktadır. Bu kapsamda tüm Otokar ürünleri ve bileşenlerinin öncelikle faaliyet gösterilen pazarlarda geçerli tüm yasal normlara uygun kalite şartlarında ve spesifikasyonda üretilmektedir. Ürünlerin kalite normlarını düzenleyen mevzuat proaktif bir anlayışla takip edilip uyum hali korunmaktadır. Bu kapsamda raporlama döneminde tespit edilen bir uyumsuzluk hali yaşanmamaktadır.

Otokar, müşterilerine ürünlerinin bileşenleri ve kabiliyetleri, kullanım özellikleri, çevresel etki nitelikleri, emniyetli kullanım faktörleri hakkında internet sitesi, ürün bilgilendirme formları, kullanıcı el kitapları, araç modifikasyon rehberleri gibi araçlar vasıtasıyla bilgi sağlamaktadır. Diğer taraftan Müşteri Hizmet Hatları da bu gibi bilgilere erişilebilecek, şikayet ve taleplerin iletilebileceği kanallardır.

Ticari Araç Emniyetini Geliştirme Projeleri

Otokar'ın ürün sorumluluğu anlayışının önemli bir bölümünü de üretilen araçların sürüş ve yolcu emniyeti bakımından üstün niteliklerle donatılması oluşturmaktadır. Araç emniyeti geliştirme çalışmaları Ar-Ge çalışmaları içinde de yer almaktadır.

Raporlama döneminde, mevcut ticari araçların sürüş ve yolcu emniyeti niteliklerini geliştirmek, engelliler için yolcu ergonomi ve konforunu artırmak amacıyla Ar-Ge ve tasarım çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Gelecek dönemlerde yürürlüğe girecek olan mevzuata uyumun da gerçekleştirildiği bu çalışmalar kapsamında yolcu ve sürücü emniyetinin artırılması adına araçların koltuk, dış aydınlatma, fren sistemlerine yönelik geliştirme ve iyileştirmeler yapılmıştır. Proje kapsamında hayata geçirilen yenilikler mevcut araçların emniyet donanımları çerçevesinde uygulanmaya başlanmışken, 2015 yılı sonunda devreye girmek üzere Gelişmiş Acil Durum Fren Sistemi ve Şerit Değiştirme İkaz Sistemi çalışmalarına da başlanmıştır.

Müşteri memnuniyeti odaklı faaliyetler kapsamında beklenti ve ihtiyaçların doğru yanıtlanması, sağlıklı bir iletişim kurulabilmesi adına müşteriler hakkında birçok bilgi edinme çalışması yürütülmektedir. Bu doğrultuda edinilen müşteri bilgilerinin de korunması sorumluluğu doğmaktadır. Otokar, uluslararası standartlar uyarınca tasarlanmış, mevzuatta belirlenen normlara uyumlu, sistemler aracılığıyla bir yandan müşteri memnuniyeti sağlayıcı hizmetler gerçekleştiriliyorken diğer taraftan da bilgi güvenliği sağlanmaktadır.

Savunma sanayi alanında da faaliyet gösteriyor olması Otokar için bilgi güvenliği konusunu daha kritik bir önem noktasına taşımaktadır. Bu bağlamda üretimden satışa tüm süreçler, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Standardı'na ve AQAP 2110 Tasarım, Geliştirme ve Üretim İçin NATO Kalite Güvence Gereklilikleri Standardı'na uyumlu yürütülmekte ve ürün bilgileri korunmaktadır.

Ürün sorumluluğu kapsamında değerlendirilen bir diğer konu da ürünlerin satış sonrasında takibidir. CRM Birimi'nin kuruluşuyla ürün ve hizmetlerin satış sonrası süreçlerde aktif takibi gerçekleştirilmekte ve müşterilerinin koşulsuz memnuniyetinin korunması adına tüm beklenti ve şikayetlerini gidermeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Savunma sanayi ürünleri söz konusu olduğunda ürün sorumluluğu farklı boyut kazanmaktadır. Savunma sanayi ürünlerinin satışları, nitelikleri gereği, yasalarla belirtilen şartlara uygun olarak sadece Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Güçlerine yapılmaktadır. Savunma sanayi ürünlerinin ihracatı, tüm savunma sektöründe olduğu gibi, Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı'nın bilgi ve izni dâhilinde gerçekleşmekte; ilgili hükümetlerin ihracat izinlerine tabi olarak, satışlar sadece hükümetlere ve resmi kurumlara yapılmaktadır.

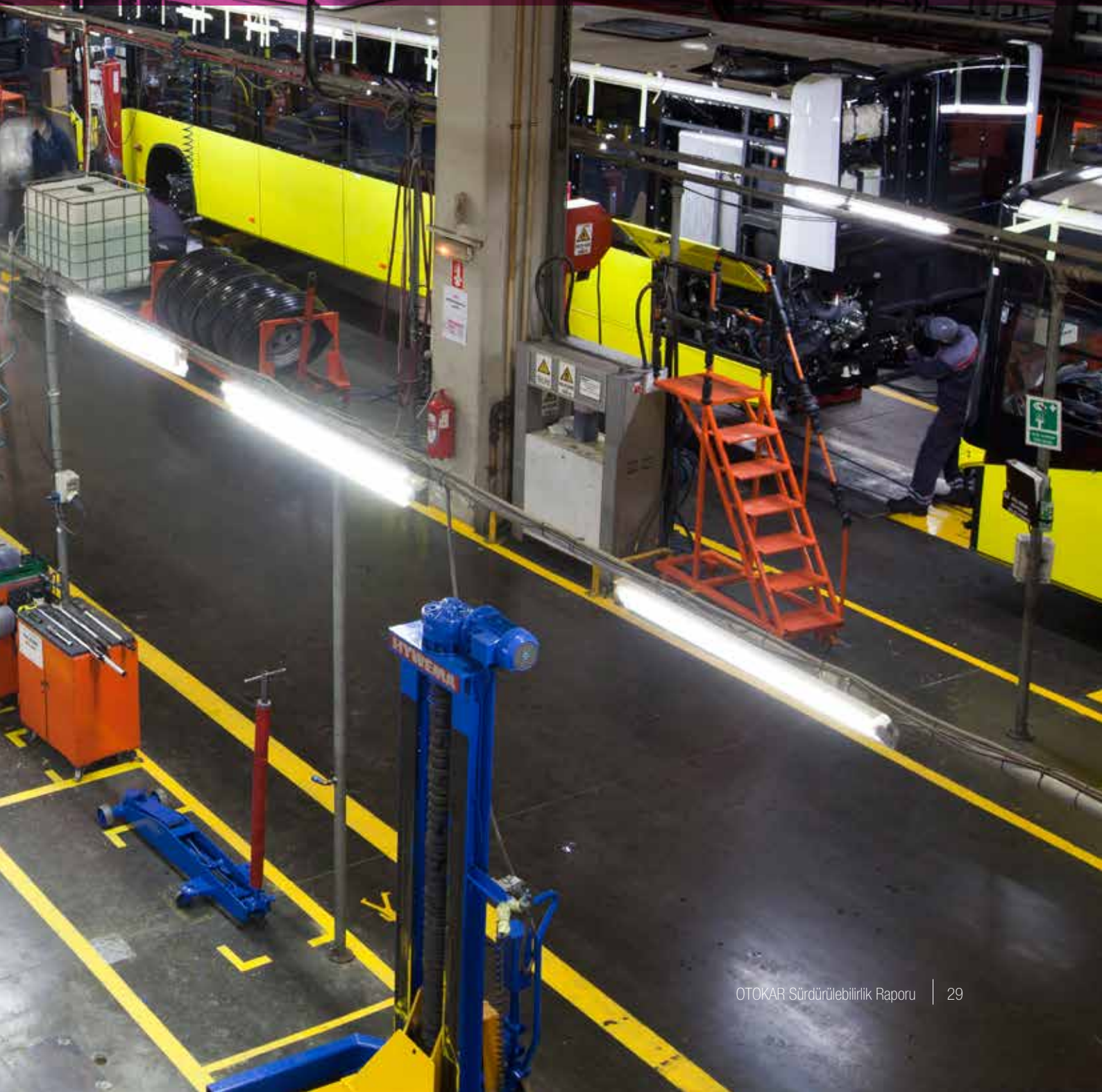
İNSAN ODAKLI İŞYERİ

Otokar kuruluşundan bugüne sürdürdüğü büyüme ve gelişim başarısıyla Türkiye'nin ve Avrupa'nın saygın otomotiv ve savunma sanayi üreticileri arasında yer almıştır. Bu başarıyı mümkün kılan da Otokar çalışanlarının özverili çabalarıdır. Bu bağlamda Koç Topluluğu'nun bir üyesi olarak Otokar, çalışanlarını en değerli sermayesi olarak görmektedir.

Otokar'ın işyeri uygulamalarının merkezinde insan vardır. Bu bağlamda Otokar, çalışanlarına insan haklarının yüceltildiği, eşitlikçi ve gelişimin desteklendiği bir iş yeri sunar.

Otokar İnsan Kaynakları Politikası çerçevesinde belirlenmiş işe alım politikaları, kariyer planlaması, performans ve ücret yönetimi ile çalışanlara yönelik gelişim ve eğitim politikaları gibi hususlar Personel Yönetmeliği kapsamında sağlanmaktadır. Otokar'da insan kaynakları süreçlerindeki bütün kararların ve yürütülen çalışmaların uyumu, Genel Müdür tarafından kontrol edilmektedir.

Otokar'da insan haklarının korunmasına önem verilir, çeşitli uygulamalarla bu durum güvence altına alınır. Üyesi olduğu Koç Topluluğu'nun imzacıları arasında bulunduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi, Otokar tarafından da benimsenmekte, şirket operasyonlarında takip edildiği gibi tüm değer zincirinde yaygınlaştırılıp takibi sağlanmaktadır. Bu bağlamda, Otokar hiçbir insan kaynağı sürecinde ırk, cinsiyet, siyasal eğilim, felsefi görüş, din ve mezhep ayrımı gözetmez, ayrımcılık olarak görülebilecek tasarruflarda bulunmaz. Otokar cinsiyete yönelik ayrımcılığa karşı duruşunu perçinlemek amacıyla T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Dünya Ekonomik Forumu işbirliği ile toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak amacıyla oluşturduğu en kapsamlı inisiyatif olan İş'te Eşitlik Platformu'nun yayınladığı, İş'te Eşitlik Bildirgesi'ni kabul etmektedir. Raporlama döneminde Otokar bünyesinde "İş'te Eşitlik Bildirgesi" doğrultusunda çalışmalar yürütme amacıyla Otokar Kadınlar Kulübü kurulmuştur.

Otokar cinsiyet ayrımcılığına karşı duruşunu perçinlemek amacıyla T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Dünya Ekonomik Forumu işbirliği ile toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak amacıyla oluşturduğu en kapsamlı inisiyatif olan İş'te Eşitlik Platformu'nun yayınladığı, İş'te Eşitlik Bildirgesi'ni kabul etmektedir. Raporlama döneminde Otokar bünyesinde "İş'te Eşitlik Bildirgesi" doğrultusunda çalışmalar yürütme amacıyla Otokar Kadınlar Kulübü kurulmuştur.

Buna göre Otokar, cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasına yönelik aşağıdaki ilkelere gönüllü olarak uyacağını ve ülke genelinde bu ilkelerin yaygınlaştırılmasında öncü olacağını taahhüt etmiştir:

- 1- İnsan haklarına saygılıyız. Tüm çalışanlarımıza eşitlik temel ilkesi ile davranırız.
- 2- Kadın, erkek çalışanımızın cinsiyet farkı gözetmeksizin sağlık, güvenlik ve refahlarını sağlarız.
- 3- Kadınların iş gücüne katılımını özel olarak destekleriz.
- 4- Kadın-erkek fırsat eşitliği kriterlerini tüm İnsan Kaynakları politikalarımızda tanımlarız.
- 5- Eşit işe eşit ücret politikası ile hareket eder, takipçisi oluruz.
- 6- Kariyer fırsatlarından eşit düzeyde faydalanılması için gerekli mekanizmaları kurarız.
- 7- Eğitim politikaları oluşturur, izler, kadınların katılımına özel olarak dikkat ederiz.
- 8- İş-aile yaşam dengesini koruyan çalışma ortamı ve uygulamalarını oluştururuz.
- 9- Fırsat eşitliği plan ve kazanımlarımızla ilgili gelişmeleri iç ve dış iletişimle duyururuz.

10- Bildirgenin tüm etki alanımıza (iş ortaklarımız, tedarikçilerimiz) yayılmasını sağlarız.

11- Bildirgede yer alan hususların takibi için kurumumuzda bir liderlik ekibi oluştururuz.

Bu bağlamda şirket bünyesinde kadın istihdamının artırılmasına yönelik adımlar atılmaktadır. Eşit işe eşit ücret ilkesi doğrultusunda kadın ve erkek çalışan ücretleri arasında ayrım gözetilmemektedir. Aynı görevi yürüten çalışanlar arası ücret farklılıklarını kıdem ve performansa dayalı ücretlendirme gibi objektif unsurlar oluşturmaktadır.

Otokar çalışanlarının örgütlenme haklarına saygı gösterir ve özellikle sendikal faaliyetlerin şirket genelinde yürütülmesi için gerekli ortamı oluşturur. Bu kapsamda, Otokar bünyesinde çalışan 1.436 çalışanın tümü toplu sözleşme kapsamındadır. Diğer taraftan Otokar, iş yerlerinde çocuk işçi istihdam etmemekte, zorla ve cebren işçi çalıştırma uygulamalarında bulunmamaktadır. Aynı yaklaşım değer zincirinde yer alan başta tedarikçi ve müteahhitler olmak üzere diğer iş ortaklarından da beklenmektedir.

PERFORMANS VE YETENEK YÖNETİMİ

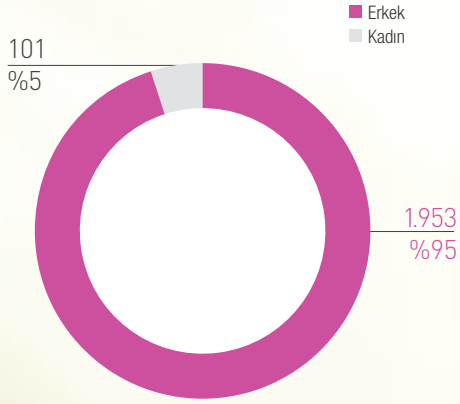
Otokar'da performansın ölçüm ve değerlendirilmesi sistematik yöntemlerle ve çalışanların katılımıyla gerçekleştirilir. Yıl sonunda, bütün yöneticiler personelleri ile performans değerlendirme görüşmesi yaparlar. Bu görüşmelerden elde edilen veriler, eğitim ve gelişim süreçlerinin düzenlenmesinde kullanılmaktadır. Performansı beklenenin altında kalan çalışan ile yarı yılda tekrar bir araya gelinir. Bu toplantılarda ilerleme konusunda fikir birliğine varılarak gelecek planları oluşturulur.

Mavi yakalı çalışanlar için, çalışanların teknik ve davranışsal becerilerinin değerlendirildiği skor kartları düzenlenir. Performans değerlendirme sürecinde çalışanların gelişim alanları belirlenmekte, eğitim programlarına katılımları sağlanmaktadır. Yıl sonunda çalışanın ilerlemesi ölçülür. Mavi yaka takım liderlerinin performans değerlendirmesinde ise hedef-skor uygulaması yapılmaktadır. Her yıl olduğu gibi 2014'te de yıl sonunda çalışanların tümünün performans değerlendirme süreci ve sonuçları hakkında geribildirim edinmesi sağlanmaktadır.

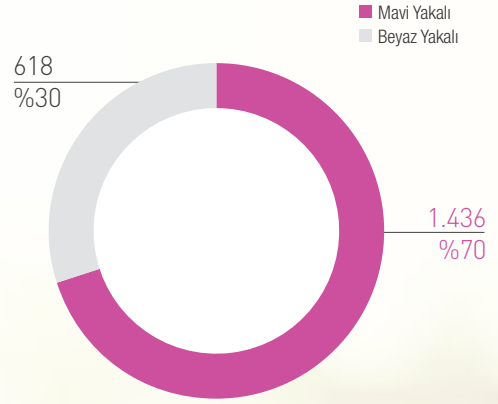
Otokar çalışanlarının ücretlendirilmesinde sistematik ve nesnel yaklaşımlar takip edilmektedir. Ücret seviyelerinin tespitinde çalışanın yaptığı iş ve üstlendiği sorumluluk temel kriterdir. Otokar'da cinsiyet, çalışan ücretlendirmesinde fark yaratan bir faktör değildir.

Otokar'ın belirlemiş olduğu ücretlendirme politikası, SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunan Yönetim Kurulu

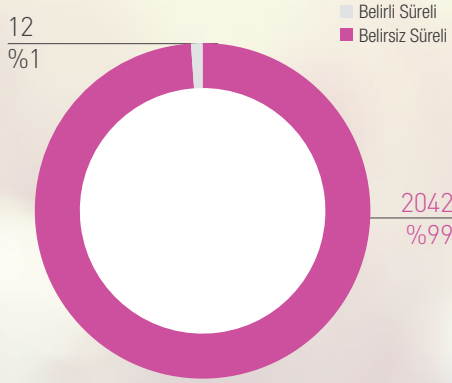
Toplam Çalışan Sayısı

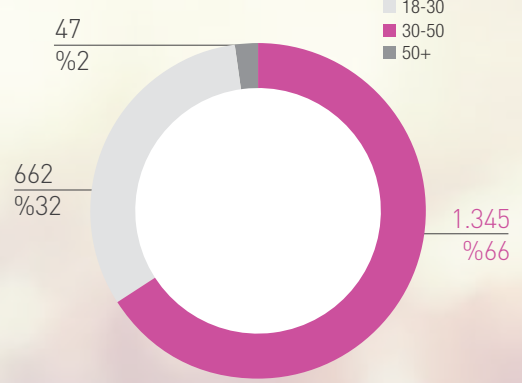
Kategori Bazında Çalışan Sayısı

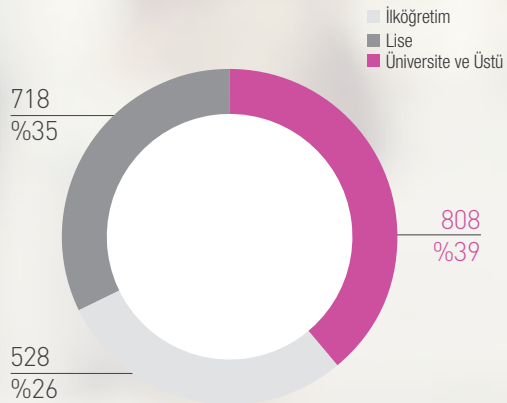
Sözleşme Türü Bazında Çalışan Sayısı

Yaş Grubuna Göre Çalışan Sayısı

Eğitim Düzeyine Göre Çalışan Sayısı

MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI

Otomotiv sektöründe ihtiyaç duyulan uzmanlık sahibi çalışan ihtiyacının yetiştirilmesi konusunda inisiyatif alan Otokar, 2011 yılından günümüze İşkur desteğiyle gerçekleştirdiği mesleki eğitim kurslarında otomotiv sektörüne yetişmiş eleman sağlamaktadır. Bugüne kadar 295 kursiyerin çeşitli otomotiv süreçlerinde uzmanlık kazandığı eğitimler sonucunda başarılı kursiyerlerin %50'si Otokar bünyesinde istihdam edilmiştir. Diğer kursiyerler ise edindikleri uzmanlık ile Sakarya bölgesinde faaliyet gösteren diğer firmalarda çalışma olanağı bulmuştur.

üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilerin ücretlendirme sistem ve uygulamalarını tanımlamaktadır. Bu konuda daha detaylı bilgiye www.otokar.com.tr internet sitesi üzerinden erişilebilir.

Otokar, en değerli sermayesi olarak gördüğü çalışanlarının gelişiminin desteklenmesi adına her yıl birçok eğitim faaliyeti düzenlemektedir. Bu kapsamda 2014 yılında 2.401 kişilik katılımla toplam 51.208 kişi x saatlik eğitim çalışması gerçekleştirdik.

Otokar çalışanları, Koç Topluluğu'nun sunduğu gelişim olanaklarından da faydalanmaktadır. Bu kapsamda Koç Holding Lider Sensin Programı, Koç Üniversitesi Yüksek Lisans Programı (E-MBA), Koç Topluluğu İç Koçluk Sistemi Otokar çalışanlarının dahil olduğu Topluluk çalışan gelişimi programlarıdır.

Otokar çalışanları başta operasyonel verimlilik olmak üzere birçok konuda şirket prosedürlerinin geliştirilmesi adına projeler üretmektedir. Öneri ve ödüllendirme sistemi üzerinden gerçekleştirilen bu öneriler değerlendirilerek en başarılı öneri sahipleri ödüllendirilmektedir. Bu kapsamda 2014 yılında Otokar çalışanları toplam 3.050 öneri gerçekleştirmiş bunların 1.600 tanesi uygulamaya değer görülmüştür. Ödüllendirme programı kapsamında 33 Otokar çalışanı ödüllendirilmiştir. Çalışanların gerçekleştirdiği projeler Koç Topluluğu genelinde gerçekleştirilen En Başarılı Koçlular programında da değerlendirilmektedir. 2014 yılında Otokar çalışanlarının gerçekleştirdiği 3 proje, Yaşama Değer Katanlar, Müşteri Memnuniyeti Yaratıcılar ve Fark Yaratıcılar kategorilerinde ödüle layık görülmüştür.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Çalışanları ve üretim sahalarında bulunan diğer paydaşları için güvenli çalışma sahaları oluşturmak Otokar'ın temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Otokar, faaliyetlerini oluşturduğu İSG Politikası çerçevesinde, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği standardı normlarına uygun olarak yürütmektedir. Raporlama döneminde başlatılan çalışmalar neticesinde 2015 yılında OHSAS 18001 doğrulama sürecinin tamamlanması hedeflenmektedir.²

İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmaları, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve yardımcı sağlık personelinin oluşturduğu İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi tarafından yönetilmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili her fonksiyon ve seviyede hedefler verilmekte ve yıllık çalışma programı hazırlanmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği performansı ve yapılan programlara uyum, yılda bir

² 2015 yılında doğrulama süreci tamamlanarak tesisler OHSAS 18001 uyanınca sertifikalandırılmıştır.

OTOKAR İSG POLİTİKASI

Otokar; ana görevi doğrultusundaki rekabet üstünlüğünü sağlamak ve stratejik hedeflerine ulaşmak için yaptığı çalışmalarda, çalışanlarını en önemli değeri olarak görür.

Otokar, çalışanlarının ve fabrika sahasında iş, staj veya ziyaret amaçlı bulunan herkes için sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için gerekli tedbirleri almayı prensip edinmiştir.

Sağlıklı ve Güvenli bir iş ortamı oluşturmak için;

- İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili gelişmeleri izler, mevcut yasal mevzuat hükümlerine uyar ve sözleşmelerden doğan yükümlülüklerini yerine getirir.
- Faaliyetleriyle bağlantılı yaralanmaların ve sağlık bozulmalarının önlenmesi için, faaliyetlerinin iş sağlığı ve güvenliği risklerini belirler, analiz eder ve riskleri azaltacak tedbirleri alır.
- Çalışanlarının ve fabrika sahasında iş, staj veya ziyaret amaçlı bulunan herkesin bireysel ya da kurumsal sorumluluklarının farkında olması için gerekli eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini yapar.
- Faaliyetlerini, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi gereklerine uygun olarak sürdürür. İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemini ve İş Sağlığı ve Güvenliği performansını sürekli iyileştirmek için hedefler ve yönetim programları oluşturur, sonuçları izler, hedeflerden sapma durumunda gerekli önleyici faaliyetleri devreye sokar.

Çalışan Ergonomisinin İyileştirilmesi Uygulaması

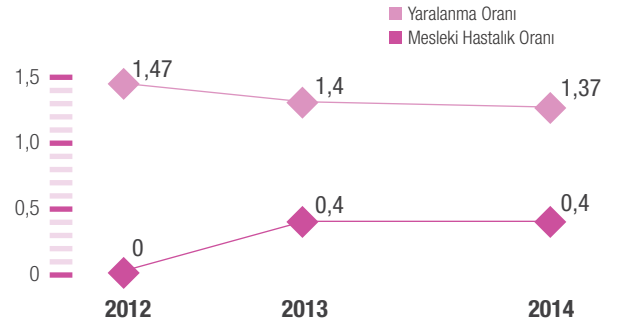
Kumlama bölümünde çalışan personelin sağlığına yönelik yürütülen iyileştirme çalışmaları kapsamında doğrultusunda 2014 yılında tam otomatik sistemlere geçilmiştir. Böylelikle, çalışan sağlığına olumsuz etki edebilecek fazla yükün ray ve asansör gibi sistemlerle taşınması sağlanarak ergonomik risk düzeyinde düşürülmüştür. Yapılan çalışmanın pozitif katkıları neticesinde çalışanların iş sağlığı ve güvenliğine yönelik farkındalığı ve inancı artmış, bu örnek çalışma diğer alanlardaki ergonomik iyileştirme çalışmaları için de öncü olmuştur.

defa yapılan Yönetimin Gözden Geçirmesi toplantısıyla bütünüyle gözden geçirilmekte ve aylık olarak ilgili birimlere raporlanarak izlenmektedir.

Faaliyet sahalarında iş sağlığı güvenliği risklerinin azaltılması ve performansının geliştirilmesi adına çalışan İş Sağlığı ve Güvenliği Komitesi kurulmuştur. İlgili yasalarda belirtilen gerekliliklere uygun olarak faaliyetlerini yürüten Komite'nin 17 üyesinin 6 tanesi çalışan temsilcilerinden oluşmaktadır.

İSG performansının geliştirilmesinde çalışanların bu konudaki bilgi birikimi ve üst düzey farkındalığının önemli bir etkisi bulunmaktadır. Bu kapsamda Otokar çalışanlarına yönelik İSG eğitimleri düzenlenmektedir. 2014 yılında 1.210 kişilik katılımı ile toplam 11.534 kişi x saat İSG eğitimi düzenlenmiştir.

İş Güvenliği İstatistikleri

ÇEVRE DOSTU ÜRETİM

Otokar, kurulduğu günden beri benimsediği çevre dostu üretim ilkesiyle, bölgesinde faaliyet gösteren diğer şirketlere de örnek olacak bir yaklaşımla faaliyetlerini sürdürmüştür. Otokar Çevre Politikası'nın ana ilkelerini belirlediği Otokar çevre yönetiminin merkezinde ISO14001 Çevre Yönetim Sistem Standardına uyumlu oluşturulmuş, yasal gerekliliğin ötesinde uluslararası ölçekte emsal oluşturacak örneklerle uygun olarak geliştirilmiş sistem ve prosedürler bulunmaktadır.

Kurumsal internet sitesi üzerinden tüm paydaşların bilgisine sunulmuş olan Otokar Çevre Politikası, çevrenin ve doğal kaynakların etkin kullanımını esas alan sistemler oluşturulmasına, sistem sürekliliğinin sağlanmasına, yasal ve diğer yükümlülüklerle uyum temel ilkelerine dayanmaktadır.

Otokar faaliyetlerinin çevresel etkileri, çok boyutlu olarak değerlendirilmektedir. Kurumsal risk yönetim sisteminin de bir parçası olan çevresel etkilerin belirginlik analizi, Çevresel Etkiler Kütüğü'nde yapılmaktadır. Çevresel Etkiler Kütüğü dahilinde tespit edilen etkiler dışında, Yönetim Sistemleri İç Tetkikleri, yeni malzeme siparişi, yeni yatırımlar gerçekleşmesi durumunda yeni çevresel etkiler saptandığında Çevresel Etkiler Kütüğü revize edilmektedir.

Otokar Çevre Yönetimi kapsamında başta su ve enerji olmak üzere doğal kaynakların ve diğer malzemelerin verimli kullanımı, iklim değişikliği, atık su ve katı atıkların yönetimi, sera gazı emisyonlarının yönetimi, operasyonların çevreye ve biyoçeşitliliğe etkilerinin en aza indirilmesi, çevre yasa ve düzenlemelerine uyum, tüm bu konulara yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları, STKlar başta olmak üzere diğer paydaşlarla iletişim ve işbirliklerinin geliştirilmesi gibi alanlarda çalışmalar yapılmaktadır.

Tüm diğer alanlarda olduğu gibi Otokar Yönetim Kurulu, çevre konularında da genel stratejik yönelimleri belirler. Aynı zamanda Yönetim Kurulu Üyesi olan Otokar Genel Müdürü, çevre ile ilgili konularda belirlenen stratejik eğilimler doğrultusunda alınan kararların ve bu doğrultuda yürütülen çalışmaların tüm diğer kurumsal politika ve kararlarla uyumlu olmasından ve etkin biçimde hayata geçirilmesinden, şirket faaliyetleri yürütülürken çevre yasa ve düzenlemelerine tam uyumun sağlanmasından sorumludur. Otokar üst yönetimi, periyodik toplantılar ile çevre yönetim sistemlerini ve bu sistemlerin sürekli uygunluğunu, yeterliliğini ve etkinliğini gözden geçirmektedir. Bu alanlarda gerçekleştirilecek faaliyetler Üretim ve Tesis Mühendislik Müdürü'nün ve

Yatırım Birim Yöneticisinin liderliğinde örgütlenen Çevre Yönetim Birimi tarafından hayata geçirilir.

Çevre kirliliğinin önlenmesi, etkilerin en aza indirgenmesi, periyodik kontroller yapılması ve tehlikeli atıkların bertaraf süreçleri, tanımlı prosedürlere bağlı olarak yürütülmektedir. Yapılan ölçüm ve analizlerde kullanılan cihaz ve test ekipmanları, periyodik olarak Otokar bünyesinde kurulu kalibrasyon ve test laboratuvarında ya da uluslararası izlenebilirliği sağlanmış merkezlerde kalibre edilmekte veya doğrulanmaktadır.

Çevre politikası doğrultusunda Otokar, çevre yönetimi kapsamında gerçekleştirdiği faaliyetlerde sürekli performans gelişimini hedeflemektedir. Bu bağlamda gerçekleştirilen çalışmaların etkinliğinin güvence altına alınması adına periyodik olarak yapılan iç denetimlerin yanı sıra Koç Holding Denetim Grubu tarafından çevre denetimleri yürütülmektedir.

Otokar faaliyet merkezlerinin tümü ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı sertifikasyonu kapsamındadır. ISO 14001 Standardı ile uyumun korunması adına da periyodik aralıklarla bağımsız dış denetim çalışmaları yürütülmektedir. Diğer taraftan

faaliyet sahalarımız ve bu noktalarda yürütülen çevre faaliyetleri T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın denetimlerine tabidir. 2014 yılında gerçekleştirilen denetim çalışmaları kapsamında takip edilen çevre standartlarına, yasa ve düzenlemelere uyumsuz bir durumla karşılaşmamış, alınan ceza ya da yaptırım bulunmamaktadır. Diğer taraftan 2014 yılında Otokar'ın faaliyetlerinin çevresel boyutuyla ilgili olarak paydaşların şirkete ulaşan bir şikayet ya da talebi olmamıştır.

Çevre performansına yönelik yıllık amaç ve hedeflerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi sürecini tanımlamak adına Yönetim Sistemleri Çevresel Amaç, Hedef ve Yönetim Programının Belirlenmesi Prosedürü oluşturulmuştur. Bu kapsamda

OTOKAR ÇEVRE POLİTİKASI

Otokar,

- Ürün oluşturma ve sunma sürecinde doğrudan ve dolaylı olarak etkileşim içinde olduğu kişi, kurum ve kuruluşların çevre bilincini artırmayı, yerel ve bölgesel komşularına karşı çevresel sorumluluklarını yerine getirmeyi görev kabul eder.
- Çevrenin ve doğal kaynakların etkin kullanımını esas alan sistemler oluşturur ve sürekliliğini sağlar.

Bu politika doğrultusunda;

- Çevre ile ilgili yayınları izleyerek, mevcut kanun ve yönetmeliklere uyar.
- Çevre kirliliğini, Çevre Yönetim Sistemi ile en aza indirerek kontrol altında tutar.
- Tüm çalışanlarına ve yan sanayilerine çevreye karşı duyarlı olmaları konusunda destek olur.
- Çevre amaç ve hedeflerini tüm kamuoyuna, yan sanayilerine ve ilgili kuruluşlara açık tutar.
- Çevre etkinliklerini, diğer politika unsurlarına destek olacak şekilde yönlendirir.
- Çevre performansını sürekli geliştirmeyi taahhüt eder.

Koç Holding Savunma Sanayi, Diğer Otomotiv ve Bilgi Grubu Başkanlığı'nın belirlediği vizyon ve stratejik hedefler doğrultusunda 5 yıllık stratejik planlar hazırlanmakta, bu planlarla uyumlu yıllık hedeflerin belirlendiği iş programları oluşturulmaktadır. Oluşturulan iş programı ve şirket hedeflerine uygun olarak çevre yönetim hedefleri ve bireysel hedefler belirlenmektedir.

Konu ve süreç bazında tespit edilen performans göstergeleri belirli aralıklarda yapılan ölçüm ve değerlendirmelerle ortaya konularak gelişim düzeyi gözlemlenir. Hedeflerin hayata geçirilme düzeyi, hedef kartı sistematigi ile izlenerek performans yönetim sisteminin de bir parçası olarak ücretlendirme sisteminde de yer almış olur. Çevre yönetim faaliyetleri çerçevesinde yapılan çalışmalar ve elde edilen sonuçlar periyodik aralıklarla Genel Müdür'e sunulur. Stratejik planın gerçekleşme düzeyi ve elde edilen kazanımlar hakkında Yönetim Kurulu bilgilendirilir.

Çevre politikası doğrultusunda Otokar, çevre yönetimi kapsamında gerçekleştirdiği çalışmaları ve elde edilen performansı başta GRI onaylı sürdürülebilirlik raporları, Koç Holding nezdinde yürütülen raporlama çalışmaları, Otokar Hattı Bülteni, Otokar Fabrikadan Haberler Bülteni, Otokar İSG Bülteni, yan sanayi eğitimleri ve çevre bilgilendirme notları gibi çeşitli kanallar aracılığıyla tedarikçileri, ilgili kamu kuruluşları ve toplum geneliyle paylaşmaktadır.

Otokar, bugüne kadar Arifiye fabrikasında çevre yönetiminin verimliliğinin artırılması, yasal uyumun korunması, performansın geliştirilmesi alanlarında yürüttüğü çalışmalara ve gerekli yatırım faaliyetlerine 1,5 milyon USD üzerinde kaynak ayırmıştır.

Otokar tedarikçi ve iş ortaklarından benzer çevre yönetim yaklaşımını benimsemelerini ve çevresel etkilerini en aza indirmesi yönelik tedbir ve uygulamaları geliştirmelerini beklemektedir. Bu bağlamda tedarikçi seçiminde başta ISO14001 sertifikasyonu olmak üzere çevre yönetim düzeyi önemli bir kriter olarak değerlendirilmektedir. Tedarikçi denetimleri kapsamında çevre yönetimi de ele alınmakta, bulgular doğrultusunda gelişim planları oluşturulmakta ve takip edilmektedir.

Çalışanlar nezdinde çevre bilincinin artırılması, çevresel etki azaltma hedeflerinin günlük faaliyetlere doğrudan yansımaları ve performansın geliştirilmesi adına Otokar, çalışanlarına ve müteahhit firma çalışanlarına çevre konuları özelinde eğitim faaliyetleri yürütmektedir. Bu bağlamda 2014 yılında Otokar çalışanlarına 639 kişi x saat, müteahhit firma çalışanlarına 50 kişi x saat eğitim verildi.

Otokar kendi faaliyetlerinin yanında sosyal sorumluluk anlayışı doğrultusunda yerel toplum başta olmak üzere dış paydaşları nezdinde de çevre bilincinin geliştirilmesine yönelik eğitim faaliyetleri yürütmektedir. Bu kapsamda 2014 yılında 290 kişi x saat çevre eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Yağmur Suyu Hasadı

Otokar'ın su kaynaklarının verimli kullanımı çalışmaları-
nın önemli bir kısmını da yağmur suyu hasadı uygulaması
oluşturmaktadır. Bu uygulama kapsamında tesis çatılarında
bulunan kolektörler aracılığıyla elde edilen yağmur suyu
depolanarak tanker üretim hattında gerçekleştirilen kaynak
sonrası sızdırmazlık testlerinde kullanılmaktadır. Bu kap-
samda 2014 yılında toplam 1.960 m³ yağmur suyu depola-
narak sızdırmazlık testlerinde kullanılmıştır.

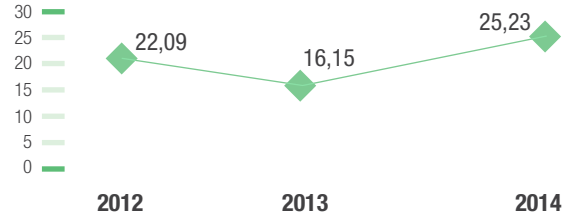
SU YÖNETİMİ

Su, bireysel tüketimin yanında sanayi faaliyetleri için de vazge-
çilmez bir kaynaktır. Bu nedenle su kaynaklarının güvence altı-
na alınması üretim faaliyetlerinin gelecekte de sürdürülebilmesi
adına önemlidir. Sorumlu bir üretici olarak faaliyetlerini yürüten
Otokar, bir yandan üretimin devamlılığı için gerekli su kaynağı-
nın güvence altına alınması, diğer taraftan da gerek toplumsal
gerek endüstriyel açıdan su kaynaklarının gelecek varlığını riske
edilmemesi adına su kaynaklarının verimli yönetimini bir çevresel
sürdürülebilirlik önceliği olarak değerlendirmektedir.

Otokar Çevre Yönetimi ilkeleri ve ISO 14001 Sistem Standardı
gereklikleri uyarınca gerçekleştirilen su yönetimi faaliyetleri, su
kaynağının verimli kullanımını, su geri kazanımını ve atık su yöne-
timini kapsamaktadır.

Üretimde kullanılan taze su miktarı birçok parametreye bağlıdır.
Üretim miktarı arttığı ölçüde tüketilen taze su miktarı da artmak-
tadır. Ancak süreçlerin gerçekleştirilmesi için gerekli minimum su
ihtiyacından ötürü, üretim miktarı düştükçe su tüketimi aynı oran-
da azalmaz. Buna paralel olarak ünite başına su tüketim değeri de
üretim miktarı azaldıkça artış göstermektedir. 2014 yılında üretim
miktarında görülen belirgin düşüş de benzer bir etki göstermiş
ve üretilen ünite başına su miktarı 16,15 m³ düzeyinden 25,23'e
yükselmiştir. Önümüzdeki dönemde üretim miktarının artış gös-

Su Tüketim Trendi (m³/ünite)

termesi beklentisine paralel olarak ünite başına su tüketim mikta-
rının da azalması hedeflenmektedir.

Üretim süreçlerinde optimizasyon çalışmaları gerçekleştirilerek
tüketilen su miktarının azaltılması hedeflenmektedir. Diğer taraf-
tan tüketilen taze su miktarıyla, üretim sürecinin gerçekleştirilmesi
için ihtiyaç duyulan su miktarı farklılık göstermektedir. Bu farklılık
üretim sürecinde gerçekleştirilen geri dönüşüm ve geri kazanım
çalışmalarından kaynaklanır. Üretim süreçlerinde yer alan kapalı
devre sistemlerde kullanılan taze suyun defalarca kullanılarak geri
dönüştürülmesi ya da atık su artma tesislerinde geri kazanılarak
üretimde döndürülen su miktarı ne kadar artırılırsa, taze kullanım
ihtiyacı da o oranda azalmaktadır. Bu kapsamda 2014 yılında top-
lam 145.000 m³ su geri dönüştürülerek ya da geri kazanılarak
üretimde döndürülmüş, üretim faaliyetlerinde ihtiyaç duyulan su
miktarının bu şekilde %40'ı karşılanmıştır.

Tiner Kullanımını Azaltma Projesi

Otomotiv üretiminin boyahane de gerçekleştirilen süreçlerinde yoğunlukla kullanılan bir malzeme olan tiner ve türevi malzemelerin çevresel etki üretme açısından iki temel özelliği bulunmaktadır. Bunun ilki malzeme tüketimi niteliği diğeri de UOB emisyonu üretme potansiyelidir. Dolayısıyla tüketilen tiner miktarının azaltılması bir yandan malzeme verimliliği sağlayarak maliyetler üzerinde olumlu etki üretmekte, diğ er yandan da ortaya çıkacak UOB emisyonunu azaltmaktadır. 2014 yılında boyahane süreçlerinde tiner kullanımının azaltılmasına yönelik olarak gerçekleştirdiğimiz projeye tiner kullanımı %20 oranında azaltılmıştır.

Üretim süreçleri sonucunda ortaya çıkan atık su mümkün mertebe geri kazanılmaya çalışılmaktadır. Bu geri kazanım atık su arıtma tesislerinde gerçekleştirilmektedir. Ancak atık suyun tamamı geri kazanılamamakta bir bölümü deş arj edilmektedir. Otokar Çevre Politikası, çevre yönetim sistemi ve ilgili yasal düzenlemeler ışığında gerçekleştirilen bu çalışmalarda hedef, deş arj edilen atık suyu öncelikle en aza indirmek, kirilik yükünü deş arj izinlerinde belirtilen limit değerlere indirmek ve ardından yine yasal düzenlemelerde belirtilen noktalarda deş arj etmektir. Bu amaçla Otokar Arifiye Fabrikası'nda oluşan atık su niteliğine uygun olarak modern teknoloji ile donatılmış 2 adet evsel atık su arıtma tesisi, 2 adet de endüstriyel atık su arıtma tesisi bulunmaktadır. 2014 yılında oluşan toplam 44.816 m³ atık suyun 21.208 m³'ü doğal alıcı ortama, 23.608 m³'ü ise atık su kanalına, bu tesislerde arıtılarak yasal izinlerde belirtilen normlara erişirildikten sonra deş arj edilmiştir.

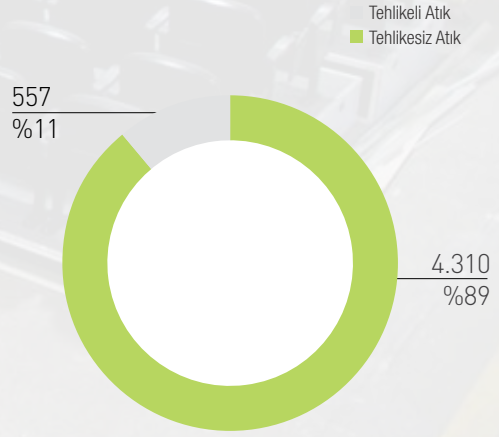
Su yönetimi uygulamalarında takip edilen ilkeler dolayısıyla gerek tüketim gerekse deş arj edilen atık su nedeniyle doğal su kaynaklarının biyoçeşitlilik niteliği üzerinde olumsuz bir etkisi bulunmamaktadır. Aynı şekilde üretim tesisleri etki alanında doğal sit alanı, koruma altında bulunan havzalar, sulak alanlar ya da RAMSAR alanları bulunmamaktadır. Faaliyetlerin bu gibi biyoçeşitlilik bakımından özel statüsü bulunan alanlar üzerinde bir etkisi gözlemlenmemiştir.

MALZEME VE ATIK YÖNETİMİ

Otokar üretim faaliyetlerinde maksimum ölçüde malzeme ve kaynak yönetimini hedeflemektedir. Böylelikle bir yandan üretim verimliliği artırılarak maliyet artışı önlenir diğ er yandan azalan kaynak kullanımıyla çevresel etki yönetim verimi artırılır. Bu kapsamda üretimde kullanılan malzemelerin en verimli ölçüde

Türüne Göre Atık Miktarı (ton - %)

kullanımını ve mümkün olduğu noktalarda yeniden kullanımının sağlanmasına yönelik projeler yürütülür.

Üretimde kullanılan malzemeler arasında ambalaj malzemelerinin önemli bir yeri bulunmaktadır. Ambalaj malzemeleri üretimde kullanılacak parça ve komponentlerin taşınması ve elleçlenmesi sırasında zarar görmeden üretime sokulmasını sağlamak amacıyla kullanılmaktadır. Bu bağlamda üretim kalitesinin artırılmasında, malzeme verimliliğinin sağlanmasında önemli bir işlev görmektedir. Ancak çoğunlukla plastik, metal, ahşap ve karton malzemelerden üretilen ambalajların kullanım sonunda atık oluşturması söz konusudur. Bu etkinin düşürülmesi amacıyla ambalaj malzemelerinin öncelikle optimize edilerek azaltılması, sonrasında ise tekrar kullanımı, bunun mümkün olmadığı noktalarda da geri dönüşümünün sağlanmasına yönelik uygulamalar yapılmaktadır.

Otokar, gerek tedarik edilen ürün yapısı, gerekse de tedarik edilen ürün hacmine bağlı olarak ambalaj optimizasyonu çalışmalarını yürütmektedir. Bu kapsamda 2014 yılında 32 adet standart ambalaj çalışması yapılmış olup 2015 yılında devam edecektir. Tüm bu çalışmalar neticesinde 2014 yılında kullanılan ambalaj malzemesi 149.645 ton olarak gerçekleşmiş bu malzemeler ilgili yönetmelik hükümlerinde belirtilen oranda lisanslı firmalarca toplanarak belgelenmiştir.

Ambalaj malzemelerinin yanında üretim süreçlerinin sonucunda birçok farklı nitelikte atık oluşmaktadır. Otokar Çevre Politikası ve Çevre Yönetim Sistemi gereği oluşan bu atıkların bertarafından önce en aza indirgenmesi, kaynağında ayrıştırılarak mümkün olduğunca geri kazanımı esastır. Bu bağlamda faaliyetler sonucunda oluşan atıklar yasal izinlere haiz firmalarca geri kazanılmaktadır. Bu bağlamda 2014 yılında üretim faaliyetleri sonucu ortaya çıkan yaklaşık 4.900 ton atık %99'a varan oranda geri kazanılmıştır. Bertarafa gönderilen toplam atık miktarı 1 tonun altındadır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR

Büyük ölçüde insan kaynaklı sera gazı emisyonları sonucunda ortaya çıkan küresel ısınma sonucunda karşımıza çıkan iklim değişikliği, günümüz dünya konjonktüründe en ön planda yer alan çevre sorunudur. Temelinde bir çevre sorunu olan iklim değişikliği hakkında yapılan araştırmalar, iklim değişikliği sebebiyle ortaya çıkacak koşulların sadece fiziki yaşam koşullarını değil sosyal ve ekonomik koşullar üzerinde de negatif etki üreteceğine işaret etmektedir.

Üretim faaliyetlerinin yanında ürünleriyle de iklim değişikliği fenomeni içinde bir yer tutan otomotiv sektörde faaliyet gösteren şirketlerin bu soruna çözüm üretmek adına aktif bir rol üstlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda Otokar, iklim değişikliği sorununu sorumlulukla ele alarak üzerine düşen görevleri projelendirerek hızla hayata geçirmektedir. İklim değişikliği ile mücadeleye yaklaşımının ortaya çıkardığı düşük karbon ekonomisinin doğuracağı yeni iş fırsatlarından faydalanmak Otokar'ın bu alandaki faaliyetlerinin bir diğer motivasyonunu oluşturmaktadır.

Otokar'ın iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını belirleyen çevre politikası gibi iç politika ve stratejilerin yanında diğer temel kaynaklar da Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi ve 2020 Sera Gazı Stratejik Planı'dır. Tüm bu politikaların oluşturduğu dört temel stratejik hedef, ulusal ve uluslararası iklim değişikliği ajandasına da paralel olarak;

- Üretim süreçlerinde oluşan emisyon miktarının hesaplanıp takip edilmesi,
- Enerji verimliliği projeleriyle olmak emisyon miktarının azaltılması,
- Daha verimli ürünler geliştirerek ürün tüketimi kaynaklı emisyonların azaltılması,
- İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik inisiyatiflere destek verilmesidir.

Koç Topluluğu İklim Değişikliği Stratejisi ve 2020 Sera Gazı Stratejik Planı'na <http://www.koc.com.tr/tr-tr/kurumsal-sosyal-sorumluluk/cevre-dostu-uygulamalar/iklim-degisikligi-ve-emisyon-yonetimi> adresinden ulaşabilirsiniz.

Otokar, mensubu olduğu Koç Topluluğu ile birlikte iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik sivil toplum platformlarında; uluslararası organizasyonların, resmi kurum ve kuruluşların ve iş dünyasının katılımıyla gerçekleştirilen politika geliştirme ve ortak eylem geliştirme çalışmalarında yer almaktadır.

İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik eylem planlarının temelinde 2 temel stratejik eylem alanı bulunmaktadır. Bunlardan ilki Otokar Çevre Politikası çerçevesinde yürütülen stratejik eylemler diğeri ise Ar-Ge stratejisi kapsamında gerçekleştirilen çalışmalardır. Bu iki alanda da tüm diğer sürdürülebilirlik konularında olduğu gibi Otokar Yönetim Kurulu, şirketin ana stratejik yönelimlerini belirlemektedir. Aynı zamanda Yönetim Kurulu Üyesi olan Otokar Genel Müdürü, iklim değişikliğiyle

Verimli Motor ve Kompresör Kullanımı

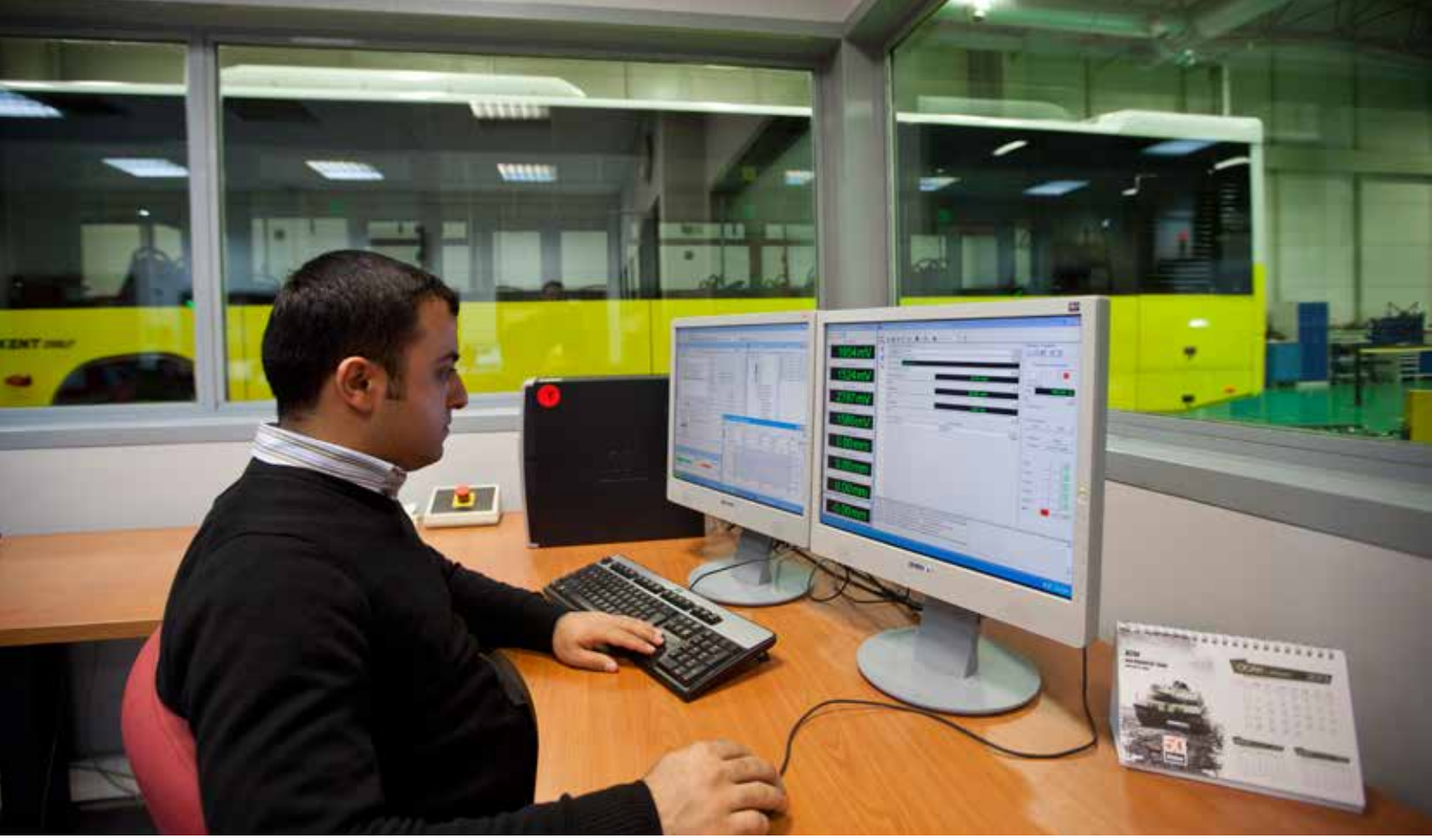
Raporlama döneminde yürütülen enerji verimliliği projeleri kapsamında pilot olarak seçilen zırhlı araç boyahanesinde mevcut düşük verimli motorlar, yeni verimli motorlar ile değiştirilerek ünite başına elektrik tüketimi azaltılmış ve 7.856 kwh elektrik tasarrufu elde edilmiştir. Bir diğer uygulamada ise mevcut kompresörlerin yüksüz çalışma süreleri göz önünde bulundurularak verimli değişken devirli kompresörlerin kullanımına geçilmiş, bu sayede 126.080 kwh elektrik tasarrufu sağlanmıştır.

Verimli Su Isıtma ve Kurutma Projeleri

Enerji tasarrufu çalışmaları kapsamında raporlama döneminde suyun daha verimli biçimde ısıtılması ve kurutulmasına yönelik uygulamalar yürütülmüştür. Boyahane süreçlerinde kullanılan suyun doğalgaz yerine elektrikli ısıtıcılarla ısıtılmasıyla gereksiz enerji kayıplarının önüne geçilmiş, 30.000 m³ doğalgaz tasarrufu sağlanmıştır. Bunun yanında parça boyahane fırın içinde parçaların üstünde kalan suyun buharlaştırılarak yok edilmesi yerine fırın girişinde hava tutarak kurutulması sayesinde 15.000 m³ doğalgaz kullanımının önüne geçilmiştir.

Güneş Enerjisi ile Su Isıtma Projesi

Alternatif enerji kaynaklarının kullanılmasına yönelik yürütülen çalışmalar doğrultusunda idari bina, yemekhane ve duşların sıcak su ihtiyaçları güneş panelleri aracılığıyla karşılanmıştır. Projenin hayata geçirilmesi sayesinde dönem içerisinde toplam 6.500 m³ doğalgaz tasarrufu sağlanmıştır. Projenin gelecek dönemlerde yaygınlaştırılarak güneş enerjisinden daha fazla faydalanılması hedeflenmektedir.

mücadeleye yönelik belirlenen stratejik eğilimler doğrultusunda alınan kararların ve yürütülen çalışmaların tüm diğer kurumsal politika ve kararlarla uyumlu olmasından ve etkin biçimde hayata geçirilmesinden, ilgili yasa ve düzenlemelere uyumun sağlanmasından sorumludur. Otokar üst yönetimi, periyodik toplantılar ile başta sera gazı hesaplama ve raporlama sistemleri olmak üzere, ilgili sistemlerin uygunluğunu, yeterliliğini ve etkinliğini gözden geçirmektedir.

Diğer çevre konularında olduğu gibi enerji ve sera gazı emisyonu performansı kurumsal performans yönetimi sisteminin bir parçası olarak ilgili birimlerin ve yöneticilerin bireysel hedeflerine etki etmekte; böylelikle ücretlendirme sisteminde de yer almaktadır.

ENERJİ ve EMİSYONLAR

Enerji, üretimin ana girdilerinden biri olarak temel bir maliyet unsuru olmasının yanında iklim değişikliğine sebep oluşturan sera gazı emisyonlarının da kaynağı olması nedeniyle Otokar sürdürülebilirlik çalışmaları içinde öncelikli bir yer edinmektedir.

Otokar sera gazı emisyonu performansı yıllık planda gerçekleştirilen emisyon raporlaması çalışmalarıyla takip edilir. Bu raporlarla sera gazlarının yanında ilgili enerji ve doğal kaynak tüketimi de takip edilmektedir. Raporların hazırlanmasında Otokar'ın doğru ve dolaylı enerji tüketimi değerleri baz alınmakta, ISO 14064-1:2006 Standardı, GHG Protocol, IPCC 2006 Tier 1 yöntemleri takip edilmekte Türkiye'nin elektrik enerjisi açısından kaynaklanan güncel katsayı değerleri kullanılmaktadır.

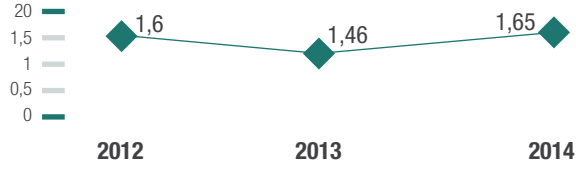
Otokar üretim süreçlerinde kullanılan iki temel enerji kaynağı doğalgaz ve elektriktir. Özellikle ısı enerjisi üretiminde kullanılan birincil kaynak tercihinin doğalgaz yönünde yapılmış olması alternatiflerine oranla daha düşük emisyon değerleri oluşturmaktadır. Bu kapsamda 2014 yılı üretim faaliyetlerinde üretilen araç başına 1,65 ton CO₂e sera gazı emisyonu gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yıla kıyasla üretilen araç başına emisyon değerlerinin artış göstermiş olmasının temel nedeni üretim adetlerinde gözlemlenen belirgin düşüştür. Önümüzdeki dönemde gerçekleşecek üretim artışına paralel olarak birim enerji tüketim değerlerinin tekrar düşüş trendine geçmesi beklenmektedir.

Otokar üretim süreçlerinde tüketilen enerjinin ve buna bağlı sera gazı emisyonlarının azaltılmasında temel araç olarak enerji verimliliği çalışmalarından faydalanılmaktadır. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalarla 2014 yılında 2.110 GJ enerji tasarrufu, 188 ton CO₂e sera gazı emisyonu tasarrufu sağlanmıştır.

Otokar faaliyetleri sonucu enerji tüketiminin belirgin bir kısmı lojistik operasyonlarında gerçekleşmektedir. Tedarikçi firmalar tarafından ya da Milk-Run operasyonları çerçevesinde servis sağlayıcılar tarafından gerçekleştirilen lojistik operasyonlarında optimizasyon çalışmaları yapılarak bir yandan üretimin devamlılığı güvence altına alınıyorken diğer yandan da azalan lojistik operasyonu sayesinde enerji tüketimi ve emisyon tasarrufu sağlanmaktadır.

Otokar, hava kirliliğiyle mücadele çalışmaları kapsamında Arifiye Fabrika sahası civarında uzun zamandır gerçekleştirdiği ağaç-

Üretilen Araç Başına Emisyon Trendi (Ton CO₂e/ünite)

landırma çalışmalarına raporlama döneminde de devam etmiştir. Baca gazı emisyonları için bir yutak alan niteliği de taşıyan ormanlık araziye 2014 yılında 365 ağaç fidanı dikilmiştir. Bu sayede son 4 yılda dikilen fidan sayısı 9.000'e ulaşmıştır.

YEŞİL ULAŞIM ÇÖZÜMLERİ

Kent nüfuslarının hızlı artışı ile büyüyen araç parkları, metropol alanlarında çevre kirliliği, iklim değişikliği ve trafik yoğunluğu gibi sorunları körükleyen temel olgudur. Çevresel niteliğinin yanında sosyal ve ekonomik sorunlara da yol açan bu sorunların çözümünde toplu taşımanın önemi giderek artmaktadır. Bu durum karşısında hızla artan toplu taşıma kapasite ihtiyacının karşılanmasında işletmeciler ve yerel yönetimlerin beklentisi bir yandan düşük maliyetli filo çözümleri geliştirilmesi yönünden, diğer taraftan bu çözümlerin ergonomi ve nitelikleriyle konforlu bir yolculuk sağlaması, yakıt sistemleriyle çevreci niteliklere haiz olmasıdır.

Diğer taraftan Avrupa Birliği nezdinde yürütülen çeşitli araştırmalar sonucunda sera gazı emisyonlarının %30'a yakın kısmının ulaştırma sektörü kaynaklı olduğu gözlemlenmektedir. Artan nüfusa bağlı olarak bu oranın gelecekte artacak olması da ön-
görülmektedir.

Bu gerçekten hareketle Otokar, ileri teknoloji içeren, ergonomi ve konforun ön planda tutulduğu, verimli ve alternatif enerji sistemlerinin kullanıldığı araç çözümleri geliştirmeye odaklanmıştır. Bu sayede bir yandan ürün kaynaklı çevresel etkiler düşürülürken diğer yandan da toplumsal beklentiler doğrultusunda geliştirilen ürünlerle düşük karbon ekonomisini gereklerine karşılık gelecek bir ürün portföyünün oluşturulması da sağlanmaktadır.

Bu bağlamda Otokar, fikri hakları %100 kendine ait olan, %100 milli sermayeyle geliştirilmiş araçlarıyla Türkiye'yi bazı ilklerle tanıştırmıştır. Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü Doruk Hibra ve ilk elektrikli otobüsü Doruk Electra alternatif yakıt sistemleriyle donatılmış

yenilikçi çözümler olarak çevreci toplu taşıma çözümü sunmaktadır. Bu alanda sürdürülen Ar-Ge çalışmalarıyla çevreci niteliği bulunan araçların geliştirilmesine devam edilmektedir.

Diğer yandan düşük emisyonlu araçlar üretmek amacıyla 2012 yılında başlatılan Euro6 projeleri kapsamında yürütülen çalışmalar raporlama döneminde de devam etmiştir. Otokar ticari araçlarının Euro6 emisyon seviyelerine sahip motor sistemi entegrasyon ve test faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Çalışmalarla, Euro6 emisyon seviyesinde egzoz gazı salınımı yapan araçların yaygınlaştırılarak çevresel etkinin düşürülmesi hedeflenmektedir.

Milk-Run İle Verimli Lojistik

2014 yılı itibarıyla Otokar, tedarikçi malzemelerinin taşınması işlemini %40 oranında Milk-Run operasyonu kapsamında gerçekleştirmiştir. Milk-Run operasyonu 4 rotada 139 tedarikçi düzeyine ulaşmıştır. Kullanılan nakliye araçlarının konsolidasyonu ve yeni nesil verimli araçların kullanımı ile lojistik operasyonlarından kaynaklanan emisyon düzeyi de ayrıca azaltılmıştır. 2014 yılında hacimsel ortalama %71 dolulukta taşıma yapan araçların, 2015 yılında ortalama %80 doluluk üzerine çıkarılması hedeflenmektedir. Bu sayede, birim malzeme için tüketilen fosil yakıtın ve çevreye verilen zararın azaltılması amaçlanmaktadır.

Elektrikli Toplu Taşıma Aracı Tasarımı

Sıfır emisyon seviyesine sahip toplu taşıma aracı üretme amacıyla 2014 yılında başlatılan proje kapsamında tamamen elektrikli araç tasarımı gerçekleştirilmiştir. Doruk LE modelinin baz alındığı çalışma kapsamında, aracın alt komponentlerinin seçimi yapılarak araç tasarımı, analiz ve entegrasyon faaliyetleri yürütülmüş ve araç tasarımının doğrulanması sağlanmıştır. Gerçekleştirilen proje sayesinde elektrikli araçlar alt yapısına ilişkin önemli teknik kazanımlar elde edilmiştir. Projenin sonlanmasıyla birlikte bir adet prototip araç üretimi tamamlanmış olacaktır.

TOPLUMA DEĞER VERMEK

Otokar'ın gelecek gelişim perspektifi, faaliyet gösterdiği toplumla birlikte kalkınmaya dayanmaktadır. Mensubu olunan Koç Topluluğu'nun kurucusu Vehbi Koç'un "ülkem varsa, ben de varım" sözü bu bakışı en anlamlı biçimde ifade etmektedir. Kalkınmışlığı ise sadece ekonomik büyümeyi değil sosyal ve kültürel manada da refahı gerçekleştirmekle tarif etmektedir.

Bu doğrultuda Otokar, toplumsal gelişim çalışmalarıyla faaliyet gösterdiği toplumun sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlamayı temel bir sorumluluk olarak görmekte, bu doğrultuda sürdürülebilir gelişimin önünü açacak projelere imza atmaktadır. Bu kapsamda 2014 yılında gerçekleştirilen toplumsal projelere, başış ve sponsorluk çalışmalarına toplam 1,9 milyon TL kaynak sunulmuştur.

Toplumsal yaşamın her alanında artı değer yaratmak amacıyla Otokar, Koç Holding'in ulusal projelerine aktif destek sağlamanın yanı sıra eğitim, sağlık, kültür ve spor alanlarında farklı projeler de hayata geçirmekte, başış ve sponsorluk faaliyetleri yürütmektedir. 2014 yılında 8 farklı toplumsal proje yürütülmüş ve 5 ayrı çalışmaya da sponsor olarak katkı sağlanmıştır.

Öte yandan, toplumsal gelişim çalışmalarımızda çalışanlarımızın gönüllü katkıları da önemli bir itici güç oluşturmaktadır. Bu sayede hem farklı uzmanlık alanlarında yetişmiş Otokar çalışanlarının bilgi birikimi ve emeklerinden toplumsal sorunların çözümünde de faydalanıl-

makta hem de çalışanların kişisel gelişimine katkı sağlanmaktadır. Gerçekleştirdiğimiz projelerde Otokar çalışanlarının yanında tedarikçi ve diğer iş ortakları da gönüllü katılıma davet edilmektedir. Bu doğrultuda 2014 yılında 448'i Otokar çalışanı olmak üzere toplam 834 kişi toplumsal projelere gönüllü olarak destek vermiştir.

Engelliliğe Doğru Yaklaşım Eğitimleri

Otokar, Koç Topluluğu bünyesinde yürütülen Ülkem İçin Engel Tanımiyorum Projesi'ne verdiği desteği 2014 yılında da sürdürmüştür. Engelli bireylerin sosyal ve ekonomik hayata entegrasyonunun önündeki tüm engelleri kaldırmayı hedef alan bu proje kapsamında yürütülen çalışmaların en önemlilerinden biri de çalışanlarımızdan başlayarak toplumun ilgili kesimlerinin engellilik konusuna hak et-senli, doğru bir yaklaşım geliştirmelerini sağlamaktadır.

Bu bağlamda 2014 yılında işe yeni alınan çalışanların ve stajyerlerin yanı sıra Sakarya Büyükşehir Belediyesi'yle kurulan işbirliği doğrultusunda otobüs şoförlerine de Engelliliğe Doğru Yaklaşım Eğitimleri verilmiştir. Yıl içinde 179 kişiye eğitim verilmesiyle 2012'den bu yana Otokar gönüllüleri tarafından farkındalık eğitimi verilen kişi sayısı 2.290'a ulaşmıştır.

Engelsiz Fotoğrafçılık Eğitimi

Ülkem İçin Engel Tanımiyorum Projesi kapsamında Otokar tarafından 2014 yılında yürütülen çalışmalardan biri de Sakarya Yeni Hayat Spor Kulübü işbirliği ile engellilere temel fotoğrafçılık ve fotoğraf çekim teknikleri eğitimi verilmesidir. Otokar Fotoğrafçılık Kulübü tarafından verilen eğitimin ardından katılımcılarla çeşitli lokasyonlarda farklı kompozisyonlarla fotoğraf çekimi çalışmaları da gerçekleştirilmiştir.

Otokar Doruk Electra

Genç nüfusun eğitime katkı sağlamak, üniversitelerini otomotiv alanında erişilen yüksek teknolojilerde tanıştırmak amacıyla, tasarımı ve üretimi Otokar tarafından gerçekleştirilen Türkiye'nin elekt-

rikle çalışan ilk otobüsü Doruk Electra, İstanbul Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi kampüslerinde öğrencilerle buluşturulmuştur. Doruk Electra kampüs içinde öğrencilere taşıma hizmeti verirken kurulan stantlarda Doruk Electra teknolojisi tanıtılmıştır. Etkinlik süresince 3.480 kişiye doğrudan bilgi verilirken 7.855 yolcu taşınmış ve 476 km yol kat edilmiştir.

Otokar Çalışanlarından Eğitime Destek

Otokar, çalışanlarının gönüllü girişiyle başlatılan projelere destek vermeye devam etmektedir. Bu kapsamda, Otokar çalışanları Arifiye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğinde ihtiyaç sahibi okullara ve Yozgat Keser Köyü İlkokulu'na kitap ve kırtasiye yardımı yapmıştır.

Üniversite Öğrencilerinden Fabrika Ziyareti

Afyon Kocatepe Üniversitesi Otobüs Kaptanlığı son sınıf öğrencileri, 2014 yılında Otokar fabrikasına ziyarette bulunmuştur. Öğrencilere Otokar'ın tarihçesi, ürün ve çalışmaları, üretim ve Ar-Ge yetkinlikleri hakkında bilgi verilmesinin yanı sıra ziyaret kapsamında öğrenciler fabrikada Otokar otobüsleri ile test turu yapma şansı da bulmuşlardır.

Spor Etkinliklerine Destek

Otokar, faaliyet bölgesinde spor etkinliklerine verdiği desteği 2014 yılında da sürdürmüştür. Bu kapsamda Arifiye Üzeyir Garih Ortaokulu Kız Hentbol Takımı sporcularına Türkiye Hentbol Şampiyonası Yarı Final müsabakalarına katılmaları amacıyla destek verilirken, Sakarya'da 16 ülkeden sporcunun katılımıyla düzenlenen Uluslararası Türk Telekom Yıldız Erkekler Basketbol Turnuvası'na da sponsorluk desteği sağlanmıştır.

Türkiye Bedensel Engelliler Masa Tenisi Türkiye Şampiyonası Sponsorluğu

Otokar, Ülkem İçin Projesi kapsamında 2014 yılında Sakarya'da düzenlenen ilk ulusal çaplı engelsiz spor etkinliği olan Türkiye Bedensel Engelliler Masa Tenisi Türkiye Şampiyonası'na sponsorluk desteği vermiştir. Otokar çalışanlarının da katıldığı turnuvada 12 iliden toplam 64 bedensel engelli sporcu madalya için yarışmıştır.

Otokar'dan Kan Bağışı

Koç Holding tarafından 2010 yılında yürütülen Ülkem İçin Kan Veriyorum Projesi kapsamında elde edilen başarı ve olumlu geribildirimler neticesinde bu çalışmanın devamı niteliğinde kampanyalar Otokar tarafından yürütülmektedir. Bu bağlamda Kızılay işbirliği ile 2014 yılında yürütülen kampanya ile 188 ünite kan bağışı gerçekleştirilmiştir.

Performans Tablosu

Çevresel Performans Göstergeleri	2012	2013	2014
Enerji Tasarrufu (GJ)	2.148	1.135	2.110
Sera Gazı Emisyonu Azaltımı (Ton CO ₂ e)	287	151	188
Ünite Başına Sera Gazı Emisyonu (Ton CO ₂ e/ünite)	1,60	1,46	1,65
Toplam Su Çekimi (m ³)	222.481	195.161	215.050
Kuyu Suyu	166.020	126.003	147.300
Şebeke Suyu	55.561	68.118	65.790
Yağmur Suyu	900	1.040	1.960
Ünite Başına Taze Su Tüketimi (m ³ /ünite)	22,09	16,15	25,23
Atık Su Deşarjı (m ³)	45.738	44.530	43.367
Atık Su Kanalı	21.420	20.825	21.208
Doğal Alıcı Ortam	24.318	23.705	23.608
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)	562	631	557
Toplam Geri Kazanım	545	631	556
Bertaraf	17	1	1
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikesiz Atık Miktarı (Ton)	3.920	5.288	4.310
Toplam Geri Kazanım	3.419	4.572	4.310
Bertaraf	501	716	-
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Katılım (kişi sayısı)	879	978	583
Doğrudan İstihdam	639	740	278
Müteahhit Firma Çalışanı	20	83	15
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	220	155	290
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	879	1729	638,5
Doğrudan İstihdam	492	1370	299
Müteahhit Firma Çalışanı	60	204	49,5
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	220	155	290

Sosyal Performans Göstergeleri	2012	2013	2014
Çalışan Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	2.652	2.753	2.401
Mavi Yakalı	2.156	2.205	1.787
Beyaz Yakalı	496	548	614
Kadın	64	41	90
Erkek	2.588	2.712	2.311
Çalışan Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	30.319	38.352	51.208
Mavi Yakalı	16.662	27.905	33.430
Beyaz Yakalı	13.657	10.447	17.778
Kadın	1.344	856	2.382
Erkek	28.975	37.496	48.826
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	25	79	152
Mavi Yakalı	25	79	152
Beyaz Yakalı	0	0	0
Kadın	0	0	0
Erkek	25	79	152
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	20	532	190
Mavi Yakalı	20	532	190
Beyaz Yakalı	0	0	0
Kadın	0	0	0
Erkek	20	532	190

Sosyal Performans Göstergeleri	2012	2013	2014
İSG Eğitimleri - Katılımcı Sayısı	810	1.988	1.210
İSG Eğitimleri - Toplam Saat (kişisaat)	1.835,5	11.027	11.534
Yaralanma Oranı	1,47	1,4	1,37
	Kadın 0	0	0
	Erkek 1,54	1,46	1,45
Mesleki Hastalık Oranı	0	0,04	0,04
	Kadın 0	0	0
	Erkek 0	0,05	0,05
Kayıp Gün Oranı	22,48	32,07	54,24
	Kadın 0	0	0
	Erkek 23,56	33,54	57,33
İşle İlgili Ölüm Sayısı	0	0	0
Kurulu İSG Komitesi Sayısı	1	1	1
Kurulu İSG Komitelerindeki Toplam Üye Sayısı	16	13	17
Kurulu İSG Komitelerinde Çalışan Temsilcisi Sayısı	6	6	6

Çalışan Demografisi	2012	2013	2014
Otokar Çalışanları	2.281	2.264	2.054
	Kadın 84	99	101
	Erkek 2.197	2.165	1.953
Müteahhit Firma Çalışanı	202	218	204
	Kadın 19	22	27
	Erkek 183	196	177
Sözleşme Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı			
Belirsiz Süreli İş Akdi	2.088	2.263	2.042
	Kadın 84	99	101
	Erkek 2.004	2.164	1.941
Geçici İş Akdi	193	1	12
	Kadın 0	0	0
	Erkek 193	1	12
Kategori Bazında Toplam Çalışan Sayısı			
Mavi Yakalı	1.686	1.624	1.436
	Kadın 7	9	13
	Erkek 1.679	1.615	1.423
Beyaz Yakalı	595	640	618
	Kadın 77	90	88
	Erkek 518	550	530
İstihdam Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı			
Tam Zamanlı	2.281	2.264	2.054
	Kadın 84	99	101
	Erkek 2.197	2.165	1.953
Yarı Zamanlı	0	0	0
Eğitim Düzeyine Göre Toplam Çalışan Sayısı			
İlköğretim	588	566	528
Lise	896	855	718
Üniversite ve Üstü	797	843	808

Çalışan Demografisi	2012	2013	2014
Yaş Grubuna Göre Toplam Çalışan Sayısı			
18-30	935	756	662
31-50	1.311	1.465	1.345
50+	35	43	47
Engelli Çalışan Sayısı	59	66	60
Mavi yaka	56	63	56
Beyaz yaka	3	3	4
Kadın	1	2	3
Erkek	58	64	57
Üst Yönetim Yapısı (Sayı)	7	6	6
Cinsiyet Bazında			
Kadın	0	0	0
Erkek	7	6	6
Yaş Grubuna Göre			
18-30	0	0	0
31-50	4	3	2
50+	3	3	4
Uyruk			
TC Vatandaşı	7	6	6
Yabancı Uyruklu	0	0	0
Orta Düzey Yönetim Yapısı (Sayı)	69	69	65
Cinsiyet Bazında	69	69	65
Kadın	4	3	3
Erkek	65	66	62
Yaş Grubuna Göre	69	69	65
18-30	0	0	0
31-50	62	63	57
50+	7	6	8
Toplu Sözleşme Kapsamında Çalışan İşgücü (Sayı)	1.686	1.601	1.436
İşe Yeni Alınan Çalışanlar (Sayı)	1.377	1.009	344
Cinsiyet Bazında	1.377	1.009	344
Kadın	23	24	13
Erkek	1.354	985	331
Yaş Grubuna Göre	1.377	1.009	344
18-30	947	721	231
31-50	429	286	113
50+	1	2	0
İşten Ayrılan Çalışanlar (Sayı)	615	1.026	1.026
Cinsiyet Bazında	615	1.026	554
Kadın	7	10	11
Erkek	608	1.016	543
Yaş Grubuna Göre	615	1.026	554
18-30	382	706	325
31-50	231	312	222
50+	2	8	7
Doğum İznine Ayrılan Kadın Çalışan Sayısı	4	3	6
Doğum İzninden Dönen Kadın Çalışan Sayısı	4	3	6
Doğum İzninden Döndükten Sonra son 12 Aydır İşten Ayrılmayan Kadın Çalışan Sayısı	4	2	6

GRI G4 İçerik İndeksi

Göstergeler	Açıklamalar	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Genel Standart Bildirimleri			
G4-1	Genel Müdür Mesajı (s.4-5)	-	-
G4-2	Genel Müdür Mesajı (s.4-5); Risk Yönetimi (s.13); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.16)	-	-
G4-3	Künye (arka kapak içi)	-	-
G4-4	Kurumsal İnternet Sitesi: www.otokar.com.tr/tr-tr/urunler/Sayfalar/default.aspx	-	-
G4-5	Künye (arka kapak içi)	-	-
G4-6	Otokar faaliyetlerini Türkiye'de gerçekleştirmektedir.	-	-
G4-7	Otokar Hakkında (s.9)	-	-
G4-8	Otokar 2014 Faaliyet Raporu (s.26-29, 30-31)	-	-
G4-9	Otokar Hakkında (s.9-10); İnsan Odaklı İşyeri (s.31)	-	-
G4-10	İnsan Odaklı İşyeri (s.31)	-	-
G4-11	İşgücünün %70'ini oluşturan mavi yakalı çalışanların tümü toplu iş sözleşmesi kapsamında istihdam edilmektedir. İnsan Odaklı İşyeri (s.30)	-	-
G4-12	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.22-23)	-	-
G4-13	Kurumsal İnternet Sitesi: www.otokar.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/aciklamalar-duyurular/Sayfalar/ozel-durum-aciklamalari.aspx	-	-
G4-14	Risk Yönetimi (s.13); İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.14); İnsan Odaklı İşyeri (s.30); İş Sağlığı ve Güvenliği (s.32); Çevre Dostu Üretim (s.35-36); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.42)	-	-
G4-15	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.14); İnsan Odaklı İşyeri (s.30)	-	-
G4-16	Paydaş Katılımı (s.17)	-	-
G4-17	Rapor Hakkında (s.2-3)	-	-
G4-18	Rapor Hakkında (s.3); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.16-17)	-	-
G4-19	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.16)	-	-
G4-20	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.16)	-	-
G4-21	Önceliklendirme sürecinde performans göstergelerinin kapsamı ve öncelikli unsurların bağlayıcılığı da tespit edilmiştir. Tüm öncelikli konularda şirket bilgileri kullanılmışken, ilgili alt unsurlarla sınırlı olmak üzere, tedarikçilere yönelik bilgilere iklim değişikliği, enerji, sera gazları, insan hakları, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele, iş sağlığı ve güvenliği, çalışan hakları, risk yönetimi, gibi konularda; bayi ve servislere yönelik bilgilere iklim değişikliği, enerji, sera gazları, çevresel etkisi azaltılmış araçlar, ürün ve hizmet sorumluluğu, insan hakları, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele, sosyal kalkınma ve çalışan gönüllülüğü, çalışan hakları, risk yönetimi, yerel ekonomiye destek, müşteri memnuniyeti, rekabetçi stratejik planlama konularında yer verilmiştir.	-	-
G4-22	Rapor Hakkında (s.2-3)	-	-
G4-23	Rapor Hakkında (s.2-3)	-	-
G4-24	Paydaş Katılımı (s.17)	-	-
G4-25	Paydaş Katılımı (s.17)	-	-
G4-26	Paydaş Katılımı (s.17)	-	-

Göstergeler	Açıklamalar	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Genel Standart Bildirimleri			
G4-27	Müşteri Memnuniyetinin Geliştirilmesi (s.26-27); Topluma Değer Vermek (s.46-47)	-	-
G4-28	Rapor Hakkında (s.2-3)	-	-
G4-29	Rapor Hakkında (s.2-3)	-	-
G4-30	Rapor Hakkında (s.2-3)	-	-
G4-31	Rapor Hakkında (s.2-3); Künye (arka kapak içi)	-	-
G4-32	Rapor Hakkında (s.2); GRI İçerik İndeksi (s.51); Yasal Uyarı (arka kapak içi)	-	-
G4-33	Yasal Uyarı (arka kapak içi)	-	-
G4-34	Kurumsal Yönetim ve Yönetim Kurulu Yapısı (s.13)	-	-
G4-56	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.14); Kurumsal İnternet Sitesi: www.otokar.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/kurumsal-yonetim/Sayfalar/etik-kurallar.aspx	-	-
Özel Stadart Bildirimleri			
Öncelikli Unsur: Ekonomik Performans			
G4-DMA	Otokar Hakkında (s.9); İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.19)	-	-
G4-EC4	Otokar 2014 Faaliyet Raporu (s.77)	-	-
Öncelikli Unsur: Dolaylı Ekonomik Etkiler			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.22-25, 26-27); Topluma Değer Vermek (s.46-47)	-	-
G4-EC7	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.22-25, 26-27); Topluma Değer Vermek (s.46-47)	-	-
G4-EC8	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.22-25, 26-27); Topluma Değer Vermek (s.46-47)	-	-
Öncelikli Unsur: Satın Alma Uygulamaları			
G4-DMA	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.23-24)	-	-
G4-EC9	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.23-24)	-	-
Öncelikli Unsur: Enerji			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Çevre Dostu Üretim (s.34-36); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.41-42); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.43)	-	-
G4-EN6	İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.41-42)	-	-
G4-EN7	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.43)	-	-
Öncelikli Unsur: Su			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.34-36); Su Yönetimi (s.37)	-	-
G4-EN8	Su Yönetimi (s.37)	-	-
G4-EN9	Su Yönetimi (s.38)	-	-
G4-EN10	Su Yönetimi (s.38)	-	-
Öncelikli Unsur: Biyoçeşitlilik			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.34); Su Yönetimi (s.38); Enerji ve Emisyonlar (s.42-43)	-	-

Göstergeler	Açıklamalar	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Genel Standart Bildirimleri			
G4-EN11	Su Yönetimi (s.38)	-	-
G4-EN13	Su Yönetimi (s.38)	-	-
Öncelikli Unsur: Emisyonlar			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Çevre Dostu Üretim (s.34-36); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.41-43); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.43)	-	-
G4-EN18	İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.41-43); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.43)	-	-
G4-EN19	İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.42)	-	-
Öncelikli Unsur: Katı ve Sıvı Atıklar			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.34-36); Malzeme ve Atık Yönetimi (s.39); Su Yönetimi (s.37-38)	-	-
G4-EN22	Su Yönetimi (s.38)	-	-
G4-EN23	Malzeme ve Atık Yönetimi (s.39)	-	-
G4-EN26	Su Yönetimi (s.38)	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmetler			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.43)	-	-
G4-EN27	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.43)	-	-
Öncelikli Unsur: Genel			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-EN31	Çevre Dostu Üretim (s.36)	-	-
Öncelikli Unsur: İş Sağlığı ve Güvenliği			
G4-DMA	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.32-33)	-	-
G4-LA5	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)	-	-
G4-LA6	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.33)	-	-
Öncelikli Unsur: Eğitim			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.29-30); Performans ve Yetenek Yönetimi (s.30,32)	-	-
G4-LA9	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.32)	-	-
G4-LA10	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.31-32)	-	-
G4-LA11	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.30)	-	-
Öncelikli Unsur: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.29-31)	-	-
G4-LA12	2014'te üst yönetimde görevli kadın yönetici bulunmamaktadır.	-	-
Öncelikli Unsur: Kadın ve Erkeklerin Eşit Ücretlendirilmesi			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)	-	-
G4-LA13	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)	-	-
Öncelikli Unsur: Ayrımcılıkla Mücadele			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.29-30)	-	-
G4-HR3	Raporlama döneminde ayrımcılık vakasına rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Özgürlüğü			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)	-	-

Göstergeler	Açıklamalar	Dış Denetim	Hariç Tutulanlar
Genel Standart Bildirimleri			
G4-HR4	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında örgütlenme ve toplu sözleşme özgürlüğünün risk altında olduğuna yönelik bir vaka rastlanmamıştır. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de gözetilmekte olup risk unsuruna rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Çocuk İşçilik			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)	-	-
G4-HR5	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında çocuk işçilik riskine dair bir kanıt rastlanmamıştır. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de gözetilmekte olup risk unsuruna rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Zorla ve Zorunlu Çalıştırma			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.30)	-	-
G4-HR6	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında zorla ve zorunlu çalıştırma riskine dair bir kanıt rastlanmamıştır. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de gözetilmekte olup risk unsuruna rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Yerel Halk			
G4-DMA	Topluma Değer Vermek (s.46-47)	-	-
G4-SO2	Topluma Değer Vermek (s.46-47)	-	-
Öncelikli Unsur: Yolsuzlukla Mücadele			
G4-DMA	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.14)	-	-
G4-SO3	Operasyonların %100'ü yolsuzluk vakalarına karşı denetlenmiştir. Şirkete, çalışanlara ya da müteahhit firmalara yönelik bu türden bir vakaya rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Kamu Politikaları			
G4-DMA	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.14)	-	-
G4-SO6	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.14)	-	-
Öncelikli Unsur: Tüketici Sağlığı ve Emniyeti			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21)	-	-
G4-PR1	Tüm Otokar ürünleri, tüketici sağlığı ve emniyeti kriterleri uyarınca gözden geçirilmektedir.	-	-
G4-PR2	Raporlama döneminde bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmet Etiketlendirmesi			
G4-DMA	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.27)	-	-
G4-PR3	Otokar ürünlerinin %100'ü yasal düzenlemeler uyarınca etiketlenmektedir.	-	-
G4-PR4	Raporlama döneminde bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	-
G4-PR5	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.26)	-	-
Öncelikli Unsur: İnovasyon			
DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.20-21)	-	-
Öncelikli Unsur: Rekabetçi Stratejik Planlama			
DMA	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.19)	-	-
Öncelikli Unsur: Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü			
DMA	Topluma Değer Vermek (s.46-47)	-	-

Künye

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Müdürlük:

Aydınevler Mah. Dumlupınar Cad. No: 58 A Blok 34854 Küçükyalı İstanbul - Türkiye

T: +90 216 564 71 00 / F: +90 216 489 29 67

Fabrika

Atatürk Cad. No: 6 Arifiye 54580 Sakarya - Türkiye

T: +90 264 229 22 44 / F: +90 264 229 22 42

Rapor hakkında bilgi edinmek; görüş ve önerilerinizi iletmek için;

Kurumsal İletişim Bölümü

Beril Gönüllü

Selin Özdemir

T: +90 216 489 29 50

Raporlama Danışmanı

Kıymet-i Harbiye

info@kiymetiharbiye.com

T: +90 (212) 279 13 13

Yasal Uyarı:

Otokar 2014 Sürdürülebilirlik Raporu ("Rapor"), Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. ("Otokar") tarafından hazırlanmıştır. Bu Rapor'da yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgi, görüş ve değerlendirmeler Otokar tarafından sağlanmış ve bu Rapor amacıyla bağımsız olarak doğrulanmamıştır.

Bu Rapor, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturmayı amaçlamamaktadır. Bu raporda yer alan bilgiler Otokar hisselerinin satışına ait herhangi bir teklifi veya bir teklifin parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet niteliği teşkil etmez ve bu Rapor'un yayımlanmasıyla bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz.

Bu Rapor'da yer alan tüm bilgi ve ilişkili belgelerin, Rapor'un kapsadığı dönem itibarıyla doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler güvenilir kaynaklara dayanarak iyi niyetle açıklanmıştır. Ancak Otokar bu bilgilere yönelik herhangi bir beyan, garanti ya da taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Otokar, Otokar hissedarları, Otokar iştirakleri veya onların yönetim kurulu üyeleri, çalışanları ya da danışmanları, bu Rapor kapsamında açıklanan herhangi bir bilgi ya da iletişimde veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde kişi veya kişilerin doğrudan ya da dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zararından sorumlu değildir.

